

HENKILÖKATEGORIOINTI KAUPUNKILEHTI
TAMPERELAISEN KONTAKTI-ILMOITUKSISSA

Suomen kielen
pro gradu -tutkielma
Tampereen yliopistossa
tammikuussa 2007

Hanni-Tuulia Hovila

Tampereen yliopisto

Kieli- ja käännöstieteiden laitos

HOVILA, HANNI-TUULIA:

Henkilökategoriointi kaupunkilehti Tamperelaisen kontakti-ilmoituksissa

Pro gradu -tutkielma, 57 s., 15 liites.

Suomen kieli

Tammikuu 2007

Tutkielmassa tarkastellaan ilmaisjakelulehti Tamperelaisen kontakti-ilmoitusten henkilökategoriointia kriittisen tekstintutkimuksen keinoin. Lähtökohtana on systeemifunktionaalinen kieliteoria. Aineisto koostuu 1099 kontakti-ilmoituksesta, jotka jakautuvat kuuteen ryhmään.

Tarkastelun kohteena on minän ja sinän asemointi ja luokitteluhenkilötarkoitteisten substantiivien ja adjektiivien avulla. Ilmoitusmateriaalin adjektiivien jakautumista vertaillaan myös sukupuolikäsityksiin, joita on kartoitettu kyselytutkimuksella. Tutkielmassa tarkastellaan sukupuoliroolien heijastumista ilmoitusten kieleen sekä mahdollisia roolikäsitysten muutostendenssejä.

Substantiiveilla kuvataan erityisesti perhesuhteita ja toivotun suhteen laatua, adjektiiveilla mm. henkilöiden luonnetta, ulkonäköä ja elämäntapoja. Persoonalliset substantiivivalinnat vaikuttavat toisinaan informatiivisemmilta kuin adjektiiviluettelot, sillä käytetyimmät adjektiivit ovat merkitykseltään ympäröiväisiä ja tekstilajissa lähes deleksikaalistuneita.

Heteroseksuaalien ilmoituksissa vallitsevat sukupuoliroolit näkyvät lähinnä siten, että ulkonäköön ja perhesuhteisiin viittaavaa sanastoa käytetään naisista huomattavasti enemmän kuin miehistä. Toisaalta muutamia feminiiniksi koettuihin piirteisiin, kuten *hellyyteen* ja *kiltteyteen*, viittaavia attribuutteja käytetään ilmoituksissa pääosin miehistä. Elämäntapoja kuvaavien sanojen runsas käyttö on erityisen tyypillistä heteromiesten luonnehdinnassa.

Naista etsivien naisten ilmoituksissa viitataan huomattavan usein seksuaaliseen suuntautumiseen, eikä heteronaisten ilmoituksille tyypillisiä perhesuhtetermejä juuri esiinny. Suuressa osassa ilmoituksia etsitään ystävää esim. harrastuksiin, ei niinkään pari- tai seksisuhdetta. Homoseksuaalien miesten ilmoituksille on leimallista runsas ulkonäön kuvailu sekä suorasanaiset seksuaaliset ehdotukset. Sanavalinnoilla nostetaan esiin toisaalta korostetun maskuliinista roolimallia, toisaalta leimallisesti feminiinisiä ominaisuuksia. Myös ammattinimikkeitä käytetään suhteellisen paljon.

Seurapalveluja myyvien sanavalinnat ovat vakiintuneimpia ja ilmoitukset lyhyitä. Kohdehenkilöitä ei kategorioida juuri lainkaan. Tyypillisesti ilmoituksissa kuvaillaan ilmoittajan ulkonäköä sekä tähdenneetään luottamuksen ja vaitiolon merkitystä.

Tutkimusaineiston valossa ilmoitusten kieli vaikuttaa varsin naisistuneelta. Heteronaiset esittävät odotuksiaan vastaajan suhteen monisanaisimmin, ja henkilötarkoitteiset sanat ilmentävät yleisesti ottaen enemmänkin feminiinisinä pidettyjä kuin stereotyyppisesti maskuliinisia ihanteita.

Asiasanat: sanat, substantiivit, adjektiivit, kategoriointi, kontakti-ilmoitukset

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	4
1.1. Taustaa.....	4
1.2. Aineisto.....	5
1.3. Ilmoitusten pituus ja oikeinkirjoitus.....	7
2 TUTKIMUSMETODIT.....	9
2.1. Funktionaalinen kieliteoria.....	9
2.2. Kriittinen lingvistiikka ja henkilökategoriointi.....	11
2.3. Tekstin dialogisuus.....	12
2.3.1. Persoonat.....	12
2.3.2. Kehotukset ja kysymykset.....	13
2.4. Ilmoituksien rakennekaava.....	14
2.5. Kaupallinen viitekehys.....	17
3 SUBSTANTIIVIT.....	18
3.1. Semanttiset kentät.....	18
3.2. Kategorioivat substantiivit ilmoitusryhmittäin.....	20
3.2.1. Sukupuoli, perhesuhteet ja aviosääty.....	20
3.2.2. Ammatti ja harrastukset.....	22
3.2.3. Eläimet, horoskoopit ja esineet.....	24
3.2.4. Ulkonäkö.....	27
3.2.5. Kansallisuus ja paikallisuus.....	27
3.2.6. Seksuaalinen suuntautuminen ja roolit.....	27
3.3. Suhdeterminit.....	29

4 ADJEKTIIVIT.....	32
4.1. Semanttiset kentät.....	32
4.1.1. Luonne.....	33
4.1.2. Fyysiset ominaisuudet.....	34
4.1.3. Älykkyys ja sivistys.....	35
4.1.4. Elämäntavat.....	36
4.1.5. Kansallisuus ja paikallisuus.....	37
4.1.6. Hajatapaukset.....	38
4.2. Kyselytutkimuksen toteutus.....	39
4.3. Assosiatiivinen feminiinisyys ja maskuliinisuus.....	40
4.3.1. Yleisimpiä adjektiiveja.....	41
4.3.2. Odotuksenvastaisesti käytettyjä adjektiiveja.....	47
4.3.3. Vaikeaselkoiset adjektiivit ja seksuaaliset vihjaukset.....	48
5 MUUT KATEGORIOINTIKEINOT.....	50
5.1. Kielteinen kategoriointi.....	50
5.2. Samankaltaisuuskategoriointi.....	52
6 PÄÄTELMIÄ.....	53

LÄHTEET

LIITTEET

Substantiivien semanttinen jaottelu ilmoitusryhmittäin

Adjektiivien feminiinisyys ja maskuliinisuus

Kyselytutkimuksen tulokset

Näytteitä tutkimusaineistosta

1 JOHDANTO

1.1 Taustaa

Pro gradu -tutkielmani käsittelee kaupunkilehti Tamperelaisen kontakti-ilmoituksia. Kartoitan kriittisen tekstintutkimuksen keinoin ilmoittajien tapaa kategorioida itsensä sekä ilmoituksen kohdehenkilö, potentiaalinen vastaaja. Pääasiallinen tutkimuskysymys on, millaiset kategoriointitavat ovat tyypillisiä kontakti-ilmoituksille yleensä, sekä miten ne vaihtelevat ilmoittajan sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen mukaan. Tarkastelen myös sitä, missä määrin ja millä kielellisillä keinoilla ilmoituksissa mukaillaan tai rikotaan stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä. Teoreettisena lähtökohtana on funktionaalinen kielikäsitelmä ja erityisesti Karl Bühlerin esittämä kielen funktioiden kolmijako. Tutkimusmetodina käytän pääasiassa henkilöitä luonnehtivien substantiivien ja adjektiivien analyysia.

Lehdissä julkaistavien lyhyiden seuranhakuilmoituksien kieli on kiitollinen tutkimuskohde ennen kaikkea ytimekkyytensä vuoksi. Ilmoittajat joutuvat tiivistämään muutamiin sanoihin oleelliset asiat itsestään ja samalla rajaamaan kohderyhmänsä laajasta lukijakunnasta. Mutkikkaita lauserakenteita ei ole mahdollista käyttää, joten substantiivi- ja adjektiivivalinnat ovat käytännössä ainoa keino, jolla ilmoittaja voi luokitella itseään ja kohdehenkilöään. Lyhyessä tekstissä jokainen sanavalinta on painokas ja vaikuttaa tekstin sävyyn. Sen lisäksi että *mies* etsii *naista*, voi *uros* etsiä *kissanaista*, *pojankloppi brunettea*, *opiskelija luontonaista* ja *äijänkäppyrä vauhtimummoa*. Ilmoittajat saattavat myös pyrkiä persoonalliseen otteeseen, jonka avulla ilmoitus erottuisi palstalta. Itse asiassa lehden rivi-ilmoitus vaikuttaa varsin epäkäytännölliseltä seuranhakukeinolta verrattuna esim. Internetin laajoihin seurapalveluihin, joihin ilmoittaja voi liittää runsaan tekstin lisäksi esim. valokuvia tai kyselykaavakkeita.

Ilmoitusten luonne muuttuu mediakulttuurin mukana. Aiemmin palstoilla on etsitty enimmäkseen kirjeenvaihtoseuraa, mutta nykyisin tällaista tarkoituspöytä ei juuri ole havaittavissa. Parisuhteen etsiminen lehdissä, Internetissä ja jopa TV-ohjelmissa on yleistynyt, eikä ”nettittuttujen” tapaaminen ole lainkaan poikkeuksellista. Myös lehtien kontakti-ilmoituksiin voi yleensä vastata tekstiviestillä, joten postipalveluja ei tarvitse edes käyttää. Avoin parinetsintä syrjäyttää hidastempoisempaa kirjeenvaihtokulttuuria.

Pirkko Muikku-Werner on tutkinut suomalaisia kontakti-ilmoituksia diakronisesta näkökulmasta. Hänen Virittäjässä julkaistu artikkelinsa Kirjeenvaihtoa vai iltapäiväkahveja – kontakti-ilmoitusten ihanneihmiset ja -suhteet (Vir. 3/2003, 322–50) käsittelee Karjalaisen ja Helsingin Sanomien kontakti-ilmoitusten adjektiivien muuttumista 1940-luvulta 2000-luvulle. Muita sanavalintoja hän tarkastelee artikkelissaan ”Yhteiset ilot”. Kontakteja nimimerkein (2005). Muikku-Wernerin artikkeleissa paneudutaan tekstilajin muutoksiin. Lisäksi kontakti-ilmoitusten adjektiiveja ovat tutkineet Henna Pesonen (1996), jonka esittelemää adjektiivien semanttista jakoa hyödynnän luvussa 4.1., sekä Vivikka Monto (2000).

1.2 Aineisto

Ilmaisjakelulehti Tamperelainen ilmestyy kahdesti viikossa, ja sen jokaisessa numerossa on hieman alle sata kontakti-ilmoitusta. Ilmoitukset on jaettu seitsemään ryhmään, joista ryhmissä 5 ja 6 tarjotaan maksullisia seurapalveluja. Tämänkaltaisten ilmoitusten julkaiseminen on ollut laissa kiellettyä elokuusta 2004 lähtien, minkä jälkeen myös Tamperelaisen kontaktipalstan muoto on muuttunut. Oma aineistoni on koottu välillä 15.10.2003–20.3.2004, ja se käsittää yhteensä 1128 erilaista kontakti-ilmoitusta.

Ilmoituksia julkaistaan useasti, joten lehdistä kootussa materiaalissa on päällekkäisyyttä. Toisinaan poikkeukselliset sanavalinnat tai muut yksityiskohdat antavat aiheita olettaa, että sama henkilö on jättänyt useita ilmoituksia. Olen kuitenkin kirjannut aineistoon kaikki vähänkin toisistaan poikkeavat ilmoitukset, koska lukijan on joka tapauksessa mahdotonta tehdä kestäviä päätelmiä ilmoittajan henkilöllisyydestä. Keskenään hyvin samankaltaisia ilmoituksia esiintyy erityisesti ilmoitusryhmissä 5 ja 6. Ilmoitusten lukumäärät ovat seuraavat:

ryhmä 1	Nainen etsii miestä	328 ilmoitusta
ryhmä 2	Mies etsii naista	444 ilmoitusta
ryhmä 3	Nainen etsii naista	58 ilmoitusta
ryhmä 4	Mies etsii miestä	139 ilmoitusta
ryhmä 5	Seuraa miehille	41 ilmoitusta
ryhmä 6	Seuraa naisille	43 ilmoitusta
ryhmä 7	Parit etsivät seuraa	75 ilmoitusta

Ilmoitusryhmissä 5 ja 6 materiaalia on melko vähän, joten päätelmien teko ei ole aivan yksinkertaista. Maksullisten ilmoitusten konventiot ovat silti kiinnostavia, koska sanavalintojen sävyt korostuvat entisestään hyvin lyhyissä teksteissä. Lisäksi seurapalveluja kauppaavilla voi olla erityistä tarvetta käyttää kiertoilmauksia ja esittää asiansa totutun kaavan mukaan.

Ryhmän 7 ilmoituksissa henkilökategoriointi on monimutkaista, koska ilmoittajia ja kohdehenkilöitä voi olla useita, ja sukupuoliasetelmat vaihtelevat. Jätän parien ilmoitukset tämän tutkimuksen ulkopuolelle keskittyäkseni tarkemmin muihin ilmoitusryhmiin.

Aineiston tuoreus avaa näköalaa myös seksuaalisten vähemmistöjen ilmoittelutapoihin, joiden kattava tutkiminen ei ole aiemmin ollut mahdollista. Esim. Pirkko Muikku-Wernerin aineistossa homoseksuaalien ilmoitusten osuus oli alle kuusi prosenttia (Muikku-Werner 2003: 328). Vivikka Monto mainitsee niinkään mies miehelle -ilmoitusten vähyden. Henna Pesosen artikkeli (1995) käsittelee myös homoseksuaalien ilmoituksia, mutta suppea, yhteensä 53 ilmoituksen aineisto ei anna konventioista kovin kattavaa kuvaa. Omassa aineistossani seksuaalisten vähemmistöjen ilmoituksilla on merkittävä osuus, sillä ryhmien 3 ja 4 ilmoitukset kattavat yli 15 % materiaalista.

1.3 Ilmoitusten pituus ja oikeinkirjoitus

Ryhmän 1 ilmoitukset ovat pidempiä kuin muiden, ja joukossa on huomattavan monisanaisiakin ilmoituksia.

- (1) *Mies 40–50v, asut Treella, sinulla on ylempi korkeakoulututkinto, osaat käyttäytyä, olet hoikka, hyvinvar. Ja viriili. Olet taiteellinen ja herkkä. Pitkä, luottamuksellinen suhde tiedossa kaltaisesi, varatun naisen kanssa.*
- (2) *Todella nuorekas, 39v, hauska ja kiihkeä, ok-näk. yh-äippä etsii n. 30v, ok-näk. ja vapaata miestä tositark., sekä tavalliseen arkeen et bailaamaan. Sydämessäni tilaa yhdelle, joka arvostaa yhdessäoloa, uskollisuutta.*
- (3) *Olen kolmekymppinen, hyvännäk., fiksu nainen, joka etsii miehekästä, luotettavaa miestä. Olet remonttireiskan taitoja omaava, lapsirakas ja asiallinen, haluat ehkä jo asettua. Hyvä ulkomuoto plussaa. Itselläni kaksi ihanaa lasta.*
- (4) *Kuulehan sinä ihana, ei ylikypsä mies! Lahden seudun 46v neidolta löytyy henkevyyttä, rehevyyttä, elämäniloa ja sopivasti hulluutta. Jos sinun sanavarastostasi löytyy muutakin, kuin vain tositark. tai seikkailua, ota yhteyttä.*
- (5) *Olen 50/XL, sympaattinen ja herkkä nainen Treelta. Etsin miesystävää ja elämänkumppania 40–50v, ok-näk., luotettavasta, huomioonottavasta, keskustelutait., ehkä henkevästäkin miehestä. Ehkä tapaisimme piankin.*

Ryhmien 3 ja 4 ilmoitukset ovat heteroilmoituksia lyhyempiä, eikä niiden pituus vaihtelee merkittävästi ilmoittajan sukupuolen mukaan. Ryhmissä 5 ja 6 kategorioinnin tarve on vähäistä, eikä lukijoiden huomiota tarvitse tavoitella persoonallisilla sanankäänteillä. Nämä ilmoitukset ovat lyhimpiä ja niiden sanavalinnat konventionaalisimpia.

Kontaktipalstoilla pätevät tarpeeseen sovelletut kirjoitussäännöt. Virkkeet ovat usein vaillinaisia, ja ilmoituksissa käytetään vakiintumattomia lyhenteitä (esimerkit 6–9). Koko aineistossa esiintyy vain kaksi varsinaista kirjoitusvirhettä. Lehden toimitussihteerin mukaan ilmoitusmateriaalia ei kuitenkaan oikolueta.

- (6) *Sä hyvännäk., 20–30v kolli. 39v, todella nuorennäk. ja -oloinen, muutaman tatskan ja lävistyksen omistava, villi ja vapaa yh-äiti vailla seuraa. Katsotaan mitä tapahtuu.*
- (7) *Etsin edelleen naisystävää, pientä, hauskaa, **normaalivart.**, fiksua, liikunnallista ja **miel.** lapsetonta samanlaiselle, 45v miehelle. Tre + ymp.*

- (8) *Jos joku hoikka btm Treelta tarvii normaalia kaveria ja haluaa vakiintua, tarjolla top 37/180/70, katseenkest. Pikajutut ei kiinnosta.*
- (9) *Olen 26v, iloinen, huumorintaj. Neitokainen Treelta. Etsin luotettavia, naispuolisia ystäviä, joiden kanssa viettää aikaa ja jakaa kokemuksia. Toivoisin että ystävyysuhteet olisivat pitkäaik.*

2 TUTKIMUSMETODIT

2.1 Funktionaalinen kieliteoria

Kriittinen lingvistiikka perustuu M.A.K. Hallidayn kehittämään systeemis-funktionaaliseen lingvistiseen teoriaan. Systeemisen kielikäsitteilyn mukaan teksteillä¹ yhtäältä välitetään informaatiota ja representoidaan ympäröivää todellisuutta, toisaalta luodaan ja ylläpidetään sosiaalisia suhteita ja identiteettejä. Halliday nimittää ensin mainittua ideationaaliseksi, jälkimmäistä interpersonaaliseksi funktioksi (Halliday 1973: 44 ; Fairclough 1995: 39). Näitä funktioita on nimetty eri tavoin: ideationaalisen funktion käsite on yhtenevä transaktionaalisen funktion käsitteen kanssa, ja interpersonaalista funktiota vastaa interaktionaalinen funktio (taulukko 1).

Kielen funktioita on luokiteltu useilla muillakin tavoilla. Esim. Brittonin (1970) mukaan kielellä on myös poeettinen funktio, mikä tarkoittaa kielen käyttämistä esteettisessä mielessä, kielen itsensä vuoksi. Malinowski (1923) taas jakaa funktiot pragmaattiseen ja maagiseen – jälkimmäinen aktuaalistuu uskonnollisissa seremonioissa. (Halliday ja Hasan 1985: 15.) Halliday mainitsee myös tekstuaalisen funktion, joka koskee mm. tiedon rakentumista ja diskurssien osa-alueiden suhteita (1973: 99). Se on siis eräänlainen metafunktio. Näissä luokitusyhteisöissä on se yhteinen perusoletus, että kieltä käytetään ainakin tiedon välittämiseen ja sosiaalisten suhteiden ylläpitämiseen.

Karl Bühlerin (1934) tekemä jako kielen ekspressiiviseen, konatiiviseen ja representationaaliseen funktioon on kontakti-ilmoitusten yhteydessä kiinnostava.

Funktioiden jako on analoginen kolmen kieliopillisen persoonan kanssa: ekspressiivisen funktion tapauksessa keskitytään itse puhujaan, ensimmäiseen persoonaan. Konatiivinen funktio representoi puheen (tai kirjoitetun tekstin) vastaanottajaa eli toista persoonaa, ja representationaalinen funktio koskee kolmatta persoonaa, kaikkea todellisuutta puhujan ja kuulijan (tai kirjoittajan ja lukijan) ulkopuolella. (Halliday ja Hasan 1985, 15.) Representationaalinen funktio vastaa siis ideationaalista funktiota, ja interpersonaalinen funktio jakautuu edelleen ekspressiiviseen ja konatiiviseen funktioon.

---

¹ **Tekstillä** tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikenlaisia kielellisiä tuotoksia, ei yksinomaan kirjoitettua kieltä.

TAULUKKO 1. Kielen funktioiden luokitustapoja.

TRANSAKTIONAALINEN = informaatiota välittävä funktio	INTERAKTIONAALINEN = sosiaalisia suhteita luova ja ylläpitävä funktio	
IDEATIONAALINEN	INTERPERSONAALINEN	
REPRESENTATIONAALINEN 3. persoona	EKSPRESSIIVINEN 1. persoona	KONATIIVINEN 2. persoona

Kontakti-ilmoituksen tekstilaji on sikäli poikkeuksellinen, että siinä kielen representationaalinen funktio vaikuttaa merkityksettömältä. Tekstilajin puitteissa kaikella kielellisellä ilmaisulla pyritään interaktioon, ensimmäisen ja toisen persoonan representointiin, vaikka jokin ilmaus itsessään viittaisikin 'minän' ja 'sinän' ulkopuoliseen todellisuuteen. Käsitteellistä kolmatta persoona representoidaan satunnaisesti esim. ajankohtaa ilmaisevilla lausekkeilla, kuten esimerkeissä 10 ja 11, ja niilläkin on tarkoituksensa henkilökuvien muodostamisessa.

(10) ***Talvi tulla tupsahtaa.** Sinä n. 45v nainen. Minä 45v, tumma mies. Tule kanssani kuutamokävelylle, avantouinnille ja tanssiparketille.*

(11) ***Joulu lähestyy ja täällä pikkuinen muori tarjoaa seuraa vanhemmille miehille.***

2.2 Kriittinen lingvistiikka ja henkilökategoriointi

Kriittinen lingvistiikka tutkii mm. olioiden ja ilmiöiden nimeämisessä heijastuvia asenteita. Erilaiset käsittekatgoriat ovat kielessä stabiilimpia kuin todellisuudessa, jota kielellä representoidaan. Ilmauksien suhteen on tehtävä joko-tai-valintoja, joten symboleista, joiden tarkoitteet ovat moninaisia, tulee puhetilanteissa näennäisen selkeärajaisia kategorioita. Tämä tekee nimeämisestä tehokkaan diskriminoinnin keinon (Kalliokoski 1996: 20).

”Kriittinen lingvistiikka korostaa sitä, miten merkityksellistä kategorioinneissa on sanaston valinta. Esimerkiksi tutkimukset sukupuolisesta syrjinnästä uutisoinnissa tarkastelevat sitä, kuinka miehistä ja naisista puhuttaessa käytetyt sanavalinnat nivoutuvat olemassa oleviin, ideologisesti latautuneisiin kategoriointisysteemeihin”. (Fairclough 1995: 42.)

Kielivalinnoista heijastuvat sukupuolikäsitykset sekä asenteet seksuaalisia vähemmistöjä kohtaan ovat kontakti-ilmoitusten tekstilajissa kiinnostavimpia. Stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä koskevissa tutkimuksissa on havaittu, että naisiin yhdistetään sen suuntaisia ominaisuuksia kuin passiivisuus, aloitekyvyttömyys, pehmeys ja emotionaalisuus. Käsitteelliseen miehisyyteen taas kuuluvat mm. aggressiivisuus, itsenäisyys, järkiperäisyys ja aktiivisuus. (Grönfors 1994: 67.) Seksuaalisiin vähemmistöihin, erityisesti homoseksuaaleihin miehiin, liittyvät käsitykset ovat asia erikseen, sillä seksuaalinen poikkeavuus rikkoo olennaisesti yksinkertaistavien sukupuolikäsitysten rajoja. Sukupuoli- ja seksuaalikäsitykset voivat olla hyvin uskomuksellisia, mutta niiden huomioiminen on tarpeellista, koska ne vaikuttavat joka tapauksessa sosiaalisiin identiteetteihin ja kanssakäymiseen.

2.3 Tekstin dialogisuus

Ilmoitustekstien lukuprosessia on syytä tarkastella dialogina. Muikku-Wernerin mukaan

”harva kirjoitettu teksti on niin avoimen dialogista kuin kontakti-ilmoitus. Kirjoittaja suunnittelee tekstinsä tietyille, jossain määrin valikoidulle kohderyhmälle, joka havittelee muutosta yksinäisyydestä ”meisyyteen”. – – Ilmoituksella aloitetaan mahdollinen vuorovaikutus, joten tekstin laatijan on erityisen hyvin otettava huomioon kuvitteellinen lukijansa ja punnittava, mikä tähän vetoaa”. (Muikku-Werner 2005: 213–214.)

Ilmoituksen laatija joutuu harkitsemaan tarkoin, millaisille lukijoille haluaa viestinsä suunnata ja miten esittää omat odotuksensa. Lukija vastavuoroisesti tulkitsee tekstiä omista lähtökohdistaan ja muodostaa kielivalintojen perusteella käsityksen kirjoittajasta. Mikäli lukija reagoi ilmoitukseen toivotulla tavalla, ottamalla yhteyttä ilmoittajaan, kommunikaatioprosessi jatkuu edelleen. Dialogisuuden vaikutelmaa luodaan mm. kieliopillisten persoonien valinnalla, kehotuksilla ja kysymyksillä.

2.3.1 Persoonat

Tekstin interpersonaalisen luonteen vuoksi kieliopillisten persoonien käyttö on erityisen painokas kielivalinta, jolla kirjoittaja asemoi itsensä suhteessa lukijaan. Ilmeisin valinta olisi ensimmäisen ja toisen persoonan yhdistäminen, kuten esimerkeissä 12, 13 ja 14. Lukijaa kutsutaan osalliseksi viestintätilanteeseen käyttämällä yksikön toista persoonaa. Kirjoittaja voi myös valita toisen ja kolmannen persoonan (esim. 15, 16 ja 17). Joissakin ilmoituksissa käytetään kaikkia yksikön persoonia, mikä vaikuttaa etenkin lyhyessä tekstissä varsin sekavalta (esim. 18 ja 19).

(12) *Olet n. 30–35v mies + jos olet eläinrakas, ensihoitaja ja sinulla on aikaa, niin ehkä juuri sinä olet mitä etsin. Olen kolmekymppinen yh-äiti.*

(13) *Sinä vapaa, huumorintaj. nainen, jolle ulkoiset puitteet ei ole tärkeintä, vaan toimiva suhde, minä 37v mies en hae seudun prinsessaa vaan sinua.*

(14) *Etsin tosiystävää ja omaa kultaa sinusta l-nainen. Ikäsi ja kokosi sivuseikka, kunhan olet sinut itsesi kanssa.*

(15) *Sinä vapaa, n. 40v, haus kannäk., miel. akateem., eläinrakas ja fiksu mies. Seuraasi kaipaa samanhenk. mukava nainen.*

(16) *Sinä nainen, joka kaipaat haleja ja pusuja aamuin illoin ja kainaloiseksi silloin. Sinua etsii savuton, pitkä, tumma, 54v pusuhuuli. Tavataanko?*

(17) *Siro, pieni, naisellinen nainen, iältäsi 35–45v. Seuraasi kaipaa liikunnallinen, lämminsydäminen, yhteen pelaava, 43v mies.*

(18) *Miehekäs, -40v, upea mies. Naisellinen, aistillinen, kiltti, mutta temperamentikas nainen etsii lämmintä syliä. Valloita minut tai jopa sydämeni.*

(19) *Elämästäni puuttuu se rakas ihminen. Sinä vapaa, naista arvostava, kunnollinen, 50–60v mies Treen seudulta, tällä yksi "joutonainen" kaipaa sinua ja läheisyyttäsi.*

Pelkän kolmannen persoonan käyttäminen tuo tekstiin toteavan vaikutelman. Korvaamalla ensimmäisen persoonan kolmannella kirjoittaja asemoi itsensä näennäisesti viestintätilanteen ulkopuolelle. Tämä lisää ilmoituksen mainosmaisuuutta. (esimerkit 20, 21 ja 22). Monikon ensimmäistä persoonaa ei varsinaisessa henkilökategorioinnissa käytetä, mutta ilmoituksissa on toisinaan me-muotoisia lisäyksiä, joilla lisätään läheisyyden vaikutelmaa ja korostetaan parinmuodostuspyrkimystä (esim. 23 ja 24).

(20) *Onkohan Pirkanmaalla vielä vapaata, tanssitait., 55–60v miestä? 59v yrittäjänainen kaipaa hellää ja halaavaa miestä.*

(21) *+60/160/60 haeskelee Pirkanmaalta matkailu- ja urheiluhenk. seuraa.*

(22) *Trelainen opiskelijakundi etsii mukavan herrasmiehen seuraa. Luottamus 100%.*

(23) *Tosi nuorekas, 55v, aito nainen tahtoisi olla illan Kuningatar siinä satulinnassa kanssasi antelias ja hyväntuulinen mies. Tanssien ja nauraen, aarteemme antaen.*

(24) *Sinä 45–60v rva 03-alueelta, sinun muotoihisi haluaisi tutustua kulissiliitossa oleva, aikuinen mies. Katsotaanko, miten pitkälle tiemme kulkevat?*

2.3.2 Kehotukset ja kysymykset

Kontakti-ilmoituksiin sisältyvien toimintakehotuksien asiasisällön voi yleensä tiivistää sanoihin *ota yhteyttä*, mutta sanankäänteet ovat hyvinkin erilaisia.

(25) *Sinä huumorintaj. nallekarhu 03-alueelta, **tule 40v ilopillerin elämään.***

(26) *Olen 34v yh-äiti ja toivon rinnalleni kunnollista, vastuuntunt. ja rehellistä miestä. Jos tunnet näistä itsesi, niin **soitapa minulle.***

(27) *Sinä nainen, 18–38v, haluaisit asua maaseudulla ja perustaa perheen? **Otapa yhteyttä** kohta 28n täyttävään mieheen. Myös yh.:t. 03-alue.*

(28) *Mies vm. -66, 184/82, pelkää, et kaikki luotettavat naiset, 25–40v, ovat jo varattuja. Poista pelkoni, et ehkä pety. Elämä alkaa luottamuksesta.*

(29) *Mukava, 18v, 100% hetero, Treelle muuttanut tyttö etsii kaveria esim. baariin pitämään hauskaa. Poimi tästä itsellesi hyvä ystävä!*

Ilmoituksissa esiintyvät kysymykset lienee tarkoitettu retorisisiksi, mutta ne ilmaisevat joka tapauksessa pyrkimystä vuorovaikutukseen, jossa kysymyksiin saattaisi löytyä vastauksiakin. Kysymykset vaikuttavat usein haasteilta, joihin lukijan odotetaan vastaavan toiminnalla.

(30) *Olen tyttö Treelta ja tiedän mitä tahdon. Haluan sinut 48–55v mies, en välitä seikkailunhaluisista. Uskaltaisitko tutustua?*

(31) *Vapaa, n. 56v mies, missä luuraat? Olet huumorintaj. ja tanssitaat. Sinua etsii 55v, tumma nainen. Sinäkö tuot valoa syksyn pimeyteen?*

(32) *Voiko hirviö löytää vielä elämänsä kaunottaren, vaikka olisi iso, pitkä ja tukaton? 35 vuotta etsinyt ja monta kertaa luullut löytäneensä. Entä nyt?*

(33) *Sinä herkkä ja hellä, hellyyttä kaipaava nainen -50v. Sinua kaipaa savuton, tanssitaat., kissan omistaja. Tavataanko?*

(34) *Löytyykö Lahdesta miehekästä, pitkää, n. kolmekymppistä miestä 31v urheilulliselle, tummalle kundille?*

(35) *Oletko aloittelija tai kokenut harrastaja? Olen suomalainen, aito, nuorekas, kaunis, dominoiva nainen, joka tarjoaa yksilöllistä seuraa. Ei kuitenkaan seksiä.*

(36) *Sinä 50+ rouva 03-alueelta. Haluatko vierihoitoa kulissiliitossa olevalta mieheltä? Katsotaanko, ovatko tavoitteemme samat?*

2.4 Ilmoituksien rakennekaava

Justine Coupland (1996: 189) on esittänyt kontakti-ilmoituksille rakennekaavan, jota myös Muikku-Werner tutkimuksessaan soveltaa. Couplandin kaava perustuu brittiläiseen aineistoon, mutta se soveltuu myös suomenkielisen aineiston analyysiin, sillä kaava perustuu ilmoituksien semantiikkaan ja kategoriointikeinoihin, ei kielen rakenteisiin. Kaava on seuraavanlainen:

1. Ilmoituksen laatija	Sukupuoli, ikä, siviilisääty, ominaisuudet, seksuaalinen suuntautuneisuus, ammatti ym.
2. Ilmoituksen kohde	Samat kuin edellä
3. Suhteen tavoitteet	Pysyvä suhde, ystävyys, tilapäissuhde, seura määrätarkoitukseen ym.
4. Kommentteja	Perusteluja ilmoitteluun turvautumiselle, aikaisempia kokemuksia, elämäntilanteen luonnehdintoja ym.
5. Yhteydenottotiedot	Nimimerkki, koodinumero tms.

Tamperelaisen ilmoitusten lopussa on nelinumeroiset koodit, jotka vastaavat kohtaa 5. Nimimerkkejä käytetään aivan satunnaisesti. Tarkalleen Couplandin kaavan mukaisia ilmoituksia ovat esim. seuraavat:

(37) Olen nuorekas, sensuelli ja runsasmuotoinen, 50v nainen Treelta. Etsin sydänystäväksi turvallista ja luotettavaa, 40–50v, miel. tummaa miestä. Haluan antaa ja saada rakkautta, haluan käpertyä turvalliseen kainaloosi. Tositark.

(38) Olen 22/183/65 mies, etsin mukavaa ja fiksum trelaisnaista, 18–26v, tositark. Olethan sopusuht. Toivon, että olisit se oikea.

(39) Lahtelainen, 10v nuoremalta näyttävä, 30/189/70 klubbarikundi hakee toista klubbarikundia aluks kaveriks ja kattoo sitte mitä kehittyy.

Kohtien järjestys ei ole vakio, sillä lähes puolet ryhmien 1 ja 2 ilmoituksista alkaa 'sinän' luonnehdinnalla. Tällainen aloitustapa voi olla tarttuvampi kuin itsen kuvaus: ilmoittaja rajaa välittömästi potentiaalista vastaajajoukkoa puhuttelemalla lukijaa ja kysymällä esim. tämän ikää ja ominaisuuksia.

(40) Sinä huumorintaj. nallekarhu 03-alueelta, tule 40v ilopillerin elämään.

(41) Kaikki alle 100v äijänkäppyrät liikkeelle. Ota yhteyttä 53v, vaaleaan XL-leskeen. Voita vaikka rakastua, rakkaushan antaa voimaa!

(42) *Treen tytsyt! 35v, fiksu, mukava mies kaipaa matkaseuraa Viroon marraskuussa. Sulle ilmaista!*

(43) *Sinä suloinen nainen 03-alueelta. Tumma, 41/180 ts-mimmi, hulluna hellyyteen, etsii sinua.*

(44) *Sinä mukava herrasmies. Trelainen opiskelijakundi odottelee ehdotustasi. Olen luotettava ja mukava.*

(45) *Oletko aloittelija tai kokenut harrastaja? Olen suomalainen, aito, nuorekas, kaunis, dominoiva nainen, joka tarjoaa yksilöllistä seuraa. Ei kuitenkaan seksiä.*

Toisinaan joko ilmoittajan, toivotun vastaajan tai molempien kategoriointi on melko olematonta (esim. 46–48). Joidenkin ilmoitusten rakenne poikkeaa huomattavasti muista, mikä vaikeuttaa tekstin analysoimista (esim. 49 ja 50).

(46) *Nainen, 49/175, etsii seuraa.*

(47) *Kutoisko joku kiva trelaisneitonon mulle villasukat?*

(48) *Olen 18v, komea kundi ja etsin miesseuraa.*

(49) *Istun just nyt autossa mis ei o tippaaka bensaa. Tekis mieli huutaa, mut tuski se kauheesti auttaa. Ny ku olis joku tytteli vieres ni pistäsin tönää lähimmälle bensikselle.*

(50) *Kenen tarinaa kirjoitat? Kirjoitatko? Ovi sulkeutuu, junassako olet vaiko asemalla seisot? Aikuistunut, 180/80. Lyijyä ja heliumia. Pasten polaroid pas un polaroid. Hoikka, heleä, hyväiltävä, 40+ nainen, vastaa aukealle paikalle.*

Couplandin esityksen kohta 4 vaikuttaa hieman epämääräiseltä. Omassa aineistossani ei esimerkiksi ole yhtäkään ilmausta, jonka voisi katsoa perusteluksi ilmoitukseen turvautumiselle. Suhteen tavoitteita ei myöskään välttämättä ilmaista eksplisiittisesti, vaan lukijan on tehtävä tulkintoja kontekstin ja omien käsitystensä varassa. Ilmoituksissa on kylläkin kohtaan 4 sopivia, informaationvälitykseltään suppeita lisäyksiä.

(51) *Kaikki hyvin, vain sinä puutut, savuton, yli 180cm, tanssität., hellä herrasmies Treen läh. **Aistitko energiamme?** Olen sievä brunette, 49v yh.*

(52) *Nelikybäinen mies vailla kivaa, hauskaa kaveria luottamuksella. **Sä ja mä.***

2.5 Kaupallinen viitekehys

Kontakti-ilmoitukset on liitetty kaupankäynnin viitekehykseen (Muikku-Werner 2005: 212). Ne onkin aiemmin painettu kaupallisten rivi-ilmoitusten joukkoon. Media-avusteisen seuranhaun yleistyttyä ilmoituksista on muodostunut muusta lehtikirjoittelusta erottuvia palstoja, mutta niissä käytetään osittain myös kaupankäynnille tyypillisiä kielellisiä keinoja. Mainostajat luovat ihannoivia kuvia tuotteistaan ja palveluistaan, ja samoin kontakti-ilmoituksissa konstruoidaan käsityksiä ihanteellisesta kumppanista ja suhteesta. Ilmoittajat esittelevät ja mainostavat itseään positiivisin attribuutein ja toisaalta määrittelevät, millaista kumppania ja ihmissuhdetta itse etsivät.

Ongelmallisempi on mm. Couplandin (1996) esittämä väite, jonka mukaan naiset omaksuvat kontaktipalstoilla myyjän roolin ja miehet esiintyvät ostajina. Tätä perustellaan naisten ilmoitusten monisanaisuudella ja minän tarkalla esittelyllä. Omassa aineistossani asetelma vaikuttaa jopa päinvastaiselta: Toivekumppanin yksityiskohtainen kuvailu on heteronaisten ilmoituksille erityisen tyypillistä. Monipuolisilla sanavalinnoilla ilmaistaan omia odotuksia ja esitetään varsin tarkkoja ihannekuvia vastaajasta (esim. 53–56). Tällainen kategoriointitapa viestii paremminkin ostajan kuin myyjän rooliin asettumisesta (ks. lukua 4.1.1). Erityisen ongelmallista myyjän ja ostajan roolien sukupuolittainen analysoiminen on ilmoitusryhmissä 3 ja 4, joissa etsitään oman sukupuolen edustajaa. Väitteen tutkiminen on siis relevanttia pääasiassa heteroilmoitusten kohdalla.

(53) Tässä 181cm tyttö, jolla yksi rakas pikkumies, mutta iso mies puuttuu. Jos olet huumorintaj., romanttinen, sosiaalinen ja tavallinen mies, ota yhteyttä tositarck.

(54) Olen etsinyt sinua 55–62v, vapaa, fiksu, pitkä, keskustelu- ja tanssitait. mies. Yhteydenottoasi odottaa 59v nainen 03-alueelta.

(55) Blondi 50+ hakee tanssitait., raitista, mukavaa, fiksua ja toivottavasti Mersun omistavaa miestä 03-alueelta. Viestitellään ja keskustellaan asioista.

(56) Muodot kohdallaan, olen 45v blondi Treelta. Löydätkö turvallista, rehellistä, osaavaa, lapsista pitävää ja tukevaa olkapäätä, jolla omat asiat kunnos eikä alko-ongelmaa?

3 SUBSTANTIIVIT

3.1 Semanttiset kentät

Aloitan henkilökategorioinnin käsittelyn substantiiveista, joilla ilmoittaja luokittelee itseään ja etsimäänsä. Substantiivit ovat adjektiivien tavoin merkittävä luokittelukeino, jonka puitteissa ilmoittajilla on runsaasti muuntelun mahdollisuuksia.

Olen koonnut ilmoittajaa ja kohdehenkilöä luonnehtivat substantiivit taulukoihin (liite 1) ja jaotellut ne semanttisin perustein 15 kenttään. Kentät muodostuvat semanttisesti samankaltaisista lekseemeistä, jotka ovat myös paradigmaattisessa suhteessa, eli vaihdettavissa keskenään (Karlsson 1994: 202). Semantiikkaan parustuva jaottelu on kuitenkin erityisen subjektiivista tarkasteltaessa tekstilajia, jossa on runsaasti affektiivisia ilmauksia ja tilapäissanoja.

Taulukoissa on oma rivinsä kaikille semanttisille kentille, joihin kuuluvia substantiiveja aineistossani esiintyy. Joidekin kenttien substantiiveja on kuitenkin vain osassa ilmoitusryhmistä. Olen jättänyt näiden laskujen ulkopuolelle neutraalit sukupuolitermit *mies* ja *nainen*. Niiden frekvenssi ilmoituksissa on korkea, mutta ne ovat henkilökategorioinnin kannalta irrelevantteja. Ilmoittajan ja kohdehenkilön sukupuolet käyvät yleensä selviksi jo ilmoituspalstan otsikoista.

Henkilötarkoitteisten substantiivien informatiivisuus on vaihtelevaa. Yksiselitteisimpiä ovat esim. ammattia, perhesuhteita, ikää ja harrastuksia luonnehtivat ilmaukset. Myös luonteen ja ulkonäön kuvaukset esitetään faktoina, vaikka ne ovat hyvin suhteellisia ja epäselviäkkin käsitteitä. Sen sijaan eläin- ja esinetermit sekä horoskooppimerkit toimivat henkilöluonnehdinnoissa vertauskuvina.

Sukupuoleen viittaavat substantiivit on jaettu kahteen kenttään. *Sukupuoli 1* tarkoittaa aikuiseen viittaavia termejä (esim. *lady*, *nuorimies*, *äijä*, *naisihminen*), *sukupuoli 2* kattaa substantiivit, joilla voidaan luonnehtia lasta tai nuorta (esim. *poika*, *tytteli*, *likka*). *Perhesuhteet*-kenttä käsittää pääasiassa huoltajuuteen liittyviä nimityksiä (*yh-äiti*, *mummeli*, *vkl-isä*), *aviosuhde* taas viittaa parisuhdetilanteeseen (*sinkkutyttö*, *poikamies*, *rouva*).

Olen laskenut *harrastus*-aihepiiriin myös aineiston muutamat elämäntapoihin viittaavat substantiivit, kuten *vegetyttö* ja *luontonainen*. Esineennimet ovat omassa sarakkeessaan huolimatta siitä, että niitä esiintyy vain muutamia. Paikallisuuteen tai kansallisuuteen viittaavat substantiivit ovat tyyppiä *trelaisnainen*, *suomalaismies*. Seksuaalista suuntautumista kuvaaviksi sanoiksi laskin *bi-* *hetero-* ja *gay* -tyyppisten ilmauksien lisäksi *trans*-alkuiset ilmaukset muunnelmiseen,

seksuaalisiksi rooleiksi ainoastaan ryhmässä 4 esiintyvät, *top-* ja *btm-*alkuiset lyhenteet (*top-mies*, *btm-herkku*).

Suhdesanoiksi nimeämäni ilmaukset (mm. *kaveri*, *sydänystävä*) eroavat muista henkilötarkoitteisista substantiiveista siten, että niillä ei varsinaisesti luokitella henkilöitä, vaan kuvataan tavoiteltavan suhteen laatua. Tällaisia substantiiveja käsitellään luvussa 3.3.

Muihin ryhmiin sopimattomia hajatapauksia on muutamia (*joutonainen*, *pusuhuuli*, *hirviö*). Eräät substantiivit olen laskenut kahteen ryhmään: Esim. ryhmässä 2 esiintynyt *kissaihminen* on laskettu sekä eläin- että harrastusermiksi. Ryhmän 1 *rokkivaari* vastaavasti kuvaa sekä harrastusta että perhesuhteita.

3.2 Kategorioivat substantiivit ilmoitusryhmittäin

3.2.1 Sukupuoli, perhesuhteet ja aviosääty

Sukupuolitermien 1 ja 2 kohdalla ero miesten ja naisten luokittelussa on huomattava. Naiset käyttävät itsestään runsaasti nuoruutta implikoivia nimityksiä, mutta yhdessäkään ryhmän 1 ilmoituksessa ei etsitä esim. *poikaa*. Miehet taas luonnehtivat naisia sukupuoli 2 -luokan substantiiveilla kaksi kertaa useammin kuin aikuiseen viittaavilla nimityksillä. Muutamat miehet sanovat itsestään *pojiksi* – erikoistapaus *poikamies* on laskettu aviosäätytermiksi.

Yleinen tapa käyttää lapsitarkoitteisia sanoja aikuisista naisista on tulkittavissa yhdeksi naisten toisarvoistaminen keinoksi. Hyväntuuliseksi tarkoitettu ”tytöttely” voi olla näennäisen ystävällinen ylenkatseen ilmaisu (ks. myös lukua 3.2.3). Todennäköisesti ilmoituksissa ei kuitenkaan haluta provosoida vaan tuoda esiin nuoruuteen viittaavien sanojen myönteisiä konnotaatioita, kuten iloisuus, energisyys ja sosiaalisuus. Epäselväksi jää, miksi tällaisiin mielikuviin ei vedottaisi enemmän myös miesten puhuttelussa. Sikäli kuin aikuisten naisten nimittämistä esim. *tytteleiksi* pidetään hyväksyttävänä mutta ”poikasanojen” käyttöä miehistä naurettavana tai epäuskottavana, täytynee *poikaan* myös liittyä joitakin kielteisiksi koettuja affektiivisiä merkityksiä, joihin tämä käsitys perustuu.

Ryhmässä 3 sukupuolitermejä 1 ja 2 esiintyy käytännössä saman verran, mutta niiden määrä kaikkiaan on mitätön. Ryhmässä suositaan seksuaaliseen suuntautumiseen viittaavia substantiiveja, joihin sisältyy myös sukupuolen ilmaus: *heteronainen, bi-nainen, l-nainen ; transtyttö, tv-tytisi*². Ryhmässä 4 kentän sukupuolitermien käyttö on melko samankaltaista kuin heteroilmoitusten mieskuvauksissa: lapsen viittaavia sanoja käytetään miehistä harvakseltaan. Tässä ryhmässä esiintyvät kuitenkin sukupuoli 2-kentän affektiivisimmat sanavalinnat *pojannassikka* ja *pojanvesseli*.

Ryhmissä 5 ja 6 ilmoittajan sukupuoli ei periaatteessa ole itsestään selvä, koska palstat on lehdessä otsikoitu asiakaskunnan mukaan: *Seuraa miehille* ja *Seuraa naisille*. Hetero-oletuksesta huolimatta ilmoittajan sukupuoli voi teoriassa jäädä epäselväksi. Tämä lienee merkittävin syy siihen, että lähes kaikki maksullista seuraa tarjoavat kertovat sukupuolensa neutraaleilla substantiiveilla *mies* ja *nainen*. Muita sukupuoleen viittaavia substantiiveja (*typpi, muori*) ryhmässä esiintyy hajanaisesti. Sukupuoli 2 -substantiiveja käytetään kaupallisissa ilmoituksissa yhteensä

² Trans-alkuisten substantiivien luokittelu on väistämättä epävarmaa, koska lyhenteistä ei aina käy ilmi, viitataan sanalla transsukupuolisuuteen vai transvestismiin, joka ei korreloi seksuaalisen suuntautumisen kanssa. Tulkintavaikeuksien vuoksi tarkastelen tämänkaltaisia ilmauksia yhtenä ryhmänä käsitteiden erillisyydestä huolimatta.

vain kahdesti – lapsitermien käyttäminen seksipalveluja tarjottaessa voisi kiistämättä olla kiusallista, vaikka varsinaista sekaanuksen vaaraa ei olisikaan.

TAULUKKO 8. *Herrasmies*-sanana esiintymät ilmoitusryhmittäin.

1: sinä	2: minä	4: minä	4: sinä	5: sinä	6: minä	Yhteensä
11	11	1	9	8	2	42

Sukupuoli 1 -kenttään kuuluvan *herrasmiehen* jakautuminen ilmoitusryhmien kesken on kiinnostava. Sanaa käytetään myös heteroilmoituksissa, mutta ilmoitusmääriin suhteutettuna sitä esiintyy selvästi eniten ryhmän 5 sinä-luonnehdinnoissa. Tällä sanavalinnalla voidaan vedota *herrasmiehen* konnotaatioihin, kohteliaisuuteen ja hienotunteisuuteen. Seksipalvelujen myyjä voi näin ilmaista toivovansa asiallista kohtelua ja vaikenemista suhteen laadusta. Tätä oletusta tukevat maksullisille ilmoituksille erityisen tyypilliset lisäykset, kuten *luottamuksella*, *molemminpuolinen luottamus* ja *100% vaitiolo* (esim. 57). Myös ryhmässä 4 etsitään suhteellisen usein *herrasmiehiä* ja käytetään yllä mainittuja lisäyksiä (esim. 58). Homoseksuaalisuus saattaa edelleen olla osalle vähemmistöryhmien edustajista arkaluontoinen asia, jota ei haluta tuoda voimakkaasti esiin.

(57) *Nainen, +40/XXL, tarjoaa seuraa hoikalle herrasmiehelle molemminpuolisella sopimuksella.*

(58) *Trelainen opiskelijakundi etsii mukavan herrasmiehen seuraa. Luottamus 100%.*

Perheeseen ja aviosäättyyn viittaavat substantiivit kuuluvat heteroilmoitusten kieleen. Heteronaisten minä-kategorioinnin substantiiveista lähes puolet on perhesuhdetermejä. Miesilmoittajat käyttävät huoltajuussanoja itsestään huomattavasti vähemmän, mutta 17 heistä mainitsee esimerkiksi, että vastaaja *voi olla yh.* Asiaa tuodaan esiin muillakin ilmauksilla (esim. 59–61).

(59) *Mies, 34v, Treelta etsii 25–35v naista elämänsä, niin myötä kuin vastamäkiin. **Lapsista lisäbonus.** En ole rikas, mutta voin olla rakas.*

(60) *Etsin vapaata, S–M-kok., alle 40v naista 03-alueelta. Olen 43v, vapaa, fiksu, elämän perusarvoista pitävä mies, en luuseri. **Lapset ei ole este.***

(61) *Vapaa nainen, **lapsia tai ei.** Ystävyyttä ja yhteisiä kokemuksia tarjoaa vähän normaalia kunnollisempi, vapaa, nuorekas, savuton, 43/180/80 mies Treelta.*

Perhesuhdesanojen sukupuolittuminen ei ollut mitenkään yllättävää. Ensinnäkin naisia identifioidaan tyypillisesti perhesuhteiden perusteella kutsumalla heitä esim. *tyttäreiksi, vaimoiksi* tai *leskiksi*. Käytänteen on väitetty aktivoivan omistussuhteen merkityspotentiaalia: naisia luokitellaan miesten (isän, aviomiehen jne.) kautta (Smith 1985: 46). Ilmoitusten perhesuhdetermeissä viitataan kuitenkin yleensä siihen, että ilmoittajalla on lapsia. Jos sanoilla katsotaan olevan omistussuhteeseen viittaava merkitys, kyse on paremminkin lapsista aikuisen – useimmiten naisen – ”omaisuutena”. Tällöin naisia kategoroidaan hoivasuhteen, ei hallitsevien mieshahmojen kautta. Huoltajuuskysymykset ovat epäilemättä relevantteja Tamperelaisen ilmoittajille, jotka ovat pääasiassa yli 30-vuotiaita, joten niiden mainitseminen tässä yhteydessä ei välttämättä implikoi painokasta ideologista merkityssisältöä.

3.2.2 Ammatti ja harrastukset

Ammattinimityksiä käytetään runsaammin miehistä kuin naisista. Taulukosta 3 näkyy, että heteromiehet mainitsevat oman ammattinsa yli neljä kertaa useammin kuin toivomansa vastaajan ammatin. Naisilmoittajilla jakauma minää ja sinää luonnehtivien ammattitermien välillä on tasaisempi. Heteroilmoitusten ammattiviittaukset eivät yleensä ole kovin tarkkarajaisia, vaan asialla on esim. *konttorirottia* ja *yrittäjiä*. Tyypillisesti naisilmoittajat tyytyvät toivomaan, että mies on *työssäkäyvä*.

Suurimmat ryhmäkohtaiset erot näkyvät taulukoissa 4 ja 5. Vain yksi naista etsivä naisilmoittaja mainitsee oman ammattinsa. Mieskumppania etsivät miehet puolestaan käyttävät ammattinimityksiä runsaasti etenkin sinän luokittelussa, ja toiveet vastaajan ammatin suhteen ovat hyvinkin tarkkarajaisia: *vartija, palomies, poliisi, rekkamies*. Osa ammattitermeistä on puhekielisempiä: *duunari, rahtari, konemies*. Ryhmässä 4 ammattinimitykset viittaavat pääosin perinteisesti miehekkäiksi miellettyihin aloihin, joskin useimmin toistuva yksittäinen ammattinimitys on *opiskelija*. Sitä käytetään hyvin samankaltaisissa ilmoituksissa, joten on todennäköistä, että sama opiskelija on jättänyt kaikki viisi ilmoitusta.

Ryhmässä 5 ammattitermejä esiintyy hajanaisesti. Kaikki aihepiirin substantiivit liittyvät seksipalvelujen myymiseen: *rakastajatar, kurtisaani*. Myös *piika* ja *koulutuisäntä* viittaavat tässä diskurssissa seksuaaliseen roolipeliin. Palveluja tarjoavien siviiliammattiteihin ei viitata lainkaan.

Harrastussubstantiiveja käytetään ryhmissä 1, 2 ja 4. Niiden puuttumista ryhmästä 3 voisi pitää yllättävänä, mutta ryhmän erityispiirteet tuovat selvyyttä asiaan. Merkittävä osa naista etsivistä naisista on heteroseksuaaleja (ks. lukua 3.2.6), jotka hakevat ystävää usein juuri erilaisiin harrastuksiin (esim. 62–66). Ilmoituksissa kerrotaan suhteen tavoitteista verrattain monisanaisesti, eikä ilmoittajilla välttämättä ole tarvetta kategorioida kohdehenkilöään yhtä monenlaisten muuttujien kautta kuin parisuhdehakuisilla ilmoittajilla, jotka yrittävät muun luokittelun ohessa tiivistää harrastusasiat irrallisiin substantiiveihin tai partisiippi-ilmauksiin.

(62) Heteronainen, 62, jolla pää ja jalat balanssissa, haluaisi seuraa mm. tansseihin vastaavanlaisista naisista Lahden ymp.

(63) Trelainen, 20v, mukava, iloinen, ym. heteronainen etsii lähinnä baari- ja leffaseuraa samankalt. naisista.

(65) Hetero, seurallinen, 27v tyttö etsii samankaltaista kaveria kahville, urheiluun ja vapaa-aikaan.

(66) Olen juuri Treelle muuttanut, 45/172/XL sinkku, lapseton heteronainen. Haen seuraa naisesta lenkkeilyyn, shoppailuun, teatteriin yms. mukavaan. Myös miesseura olisi tervetullut. En tupakoi, en juurikaan kapakoi ja alko ei ongelma.

3.2.3 Eläimet, horoskoopit ja esineet

Eläinnimityksille, horoskooppimerkeille ja esinetermeille on yhteistä vertauskuvallinen funktio henkilökategorioinnissa. Rinnastamalla itsensä eläimeen ilmoittaja vetoaa sanan affektiivisiin sivumerkityksiin, mutta jättää samalla lukijalle varaa tulkita nimitykset omalla tavallaan. Myös horoskooppitermien merkitys on lähinnä symbolinen.

Eläimennimien käyttö parisuhteen osapuolien dialogissa on verrattavissa deminutiiveilla puhutteluun. Deminutiiveja eli vähennysmuotoja voidaan muodostaa sekä erisnimistä että yleisnimistä (esim. *lapsonen*, *pupuliini*, *Katjuska*), ja niitä käytetään hellittelysanoina. Deminutiivisiin ilmauksiin sisältyy oletus henkilön tai eläimen pienuudesta ja vähäisyydestä sekä toisaalta herttaisuudesta ja mieleisyydestä (Décsy 1987: 91). Deminutiivien käytön tarkoituksena on intiimin ilmapiirin luominen ja läheisyyden ilmaiseminen. Eläimennimiä käytetään ihmisten kesken samantapaisesti, lasten ja lemmikkien hellittelyniminä, sekä toisinaan rakastavaisten kesken. Tähän pari- ja perhesuhteiden diskurssiin liittyvät myös kontakti-ilmoitusten eläinsanat.

Wendy Langfordin näkemykset heteroparien hellittelykielestä ovat varsin erilaisia kuin yleinen käsitys esim. eläinpuhuttelujen intiimiydestä. Langford on tutkinut *The Guardian* -lehdessä esiintyvien valentinepäiväterveisten sisältämiä ihmistarkoitteisia eläimennimiä ja arvioi niitä artikkelissaan *Snuglet Puglet Loves to Snuggle with Snuglet Piglet* (1995). Hän väittää, että pariskuntien tapa puhutella toisiaan eläinnimityksillä liittyy vallankäyttöön. Miehet voivat alistaa kumppaninsa lapsenomaiseen, vähempiarvoiseen rooliin käyttämällä hoivakielelle leimallista rekisteriä. Langfordin mukaan suhteiden epätasa-arvoisuutta sekä rakennetaan että peitellään hellittelykielellä. Eläinnimityksillä nostetaan esiin haavoittuva ja inhimillinen puoli ihmisistä, jotka eivät muutoin osoita toisilleen arvostusta tai läheisyyttä. Näennäisen ystävällinen kielenkäyttö toimii myös pakokeinona epätodellisiin maailmoihin, joissa suhteen ongelmia ei tarvitse käsitellä. Langford perustelee näkemyksiään mm. näytelmäkirjallisuuden parisuhdekuvauksilla. Esimerkiksi hän ottaa Henrik Ibsenin *Nukkekotinäytelmän*, jossa konservatiivinen ja voimakastahtoinen mies pitää pikkuvaimoaan tahdottomana ja naiivina kodinhaltijana ja aktivoi rooliasetelmaa hellittelykielellä. Torvald puhuttelee Noraa mm. *oravaiseksi* ja *laululinnuksi*³.

Langfordin näkökanta on kiinnostava suhteessa kontakti-ilmoituksiin, joissa hellittelykieltä käytetään julkisesti parisuhteen tavoittelun yhteydessä. Nalle- ja kolliroolit on nostettu esiin, ennen

³ Suomensos tutkijan oma.

kuin potentiaaliset kumppanukset tuntevat toisiaan. Langfordin teorian nojalla voisi olettaa, että mahdollisen kumppanin lähestyminen tällaisin kielikuvoin rakentaisi alusta asti parin keskinäistä, mahdolliset ongelmat sivuuttavaa puhetapaa. Ilmoituksien eläintermien näkeminen pelkkänä naista alentavana vallankäytön välineenä on kuitenkin yksinkertaistavaa, koska niillä voidaan keventää viestintätilannetta ja vedota eläimiin liittyviin positiivisiin mielikuviiin.

Suosituin eläintermi on *nallekarhu* muunnelmineen. Vertaus voi implikoida oletuksen henkilön suuresta koosta, mutta kyseessä ei liene pelkkä ylipainon eufemismi. Nallekarhuun liittyviä lisämerkityksiä ovat esim. fyysinen voima, tahdonvoima, suojelunhalu ja turvallisuus. Näitä merkityspotentiaaleja aktivoidaan myös *nallekarhun* ja *halinallen* käyttöyhteyksissä.

(67) *Nainen 49v Treelta etsii tositark. turvallista, pitkää nallekarhua yhdessä elämän polkuja kulkemaan.*

(68) *Olen 55/XL nainen. Etsin n. 50–60v, isoa nallekarhua, jonka syliin olis kiva kätertyä. Tunnethan samoin?*

(69) *Olen yh 03-alueelta, 45/173/80, ihmissuhteisiin pettynyt nallekarhu. Sinä tavallinen, 40-53v nallemuori, joka pidät tanssista, koti-illoista ym., otapa yhteyttä, niin saan kätertyä sinut kainalooni.*

(70) *Varattu, 57v, pehmeä halinalle tarjolla leikkikaveriksi elämänhal., iättömien täti-ihmisten päiväleikkeihin Pirkanmaan alueella.*

Nallesanoja käytetään pääasiassa miehistä, mutta aineistossa on satunnaisesti myös samankaltaisia, naiseen viittaavia substantiivivia: *nalle-emo*, *nallemuori*. Muita eläintermejä ovat esim. *kissanainen* ja *kolli*, joka voidaan käsittää sekä eläin- että sukupuolitermiksi (vrt. *pojankolli*). Heteroilmoituksien ulkopuolella eläinsubstantiiveja esiintyy satunnaisesti. Muita eläimiä kuin nalleja ja kissoja ei henkilöluonnehdinnassa mainita, ellei mukaan lasketa *konttorirottaa*.

Horoskooppitermit erotetaan muista substantiiveista, erityisesti eläinnimityksistä, kirjoittamalla tähtimerkit isolla alkukirjaimella. Niitä käytetään ainoastaan ilmoitusryhmissä 1 ja 2. Naiset määrittelevät sekä omiaan että kohdehenkilöiden tähtimerkkejä, miehet taas eivät rajaa vastaajia horoskoopin perusteella lainkaan. Useimmin mainitaan *Oinas*, *Rapu* ja *Leijona*. Sanoina pisimmät merkit, *Vesimies*, *Kaksoset*, *Skorpioni* ja *Jousimies*, eivät esiinny aineistossa kertaakaan. Myös *Härkä* jää kokonaan mainitsematta.

Horoskooppitermien käyttämiselle voi olla useita perusteita. Ne ovat helppo avausaihe, joka mahdollistaa henkilökohtaisista asioista puhumisen kevyessä rekisterissä. Tähtimerkeillä oletetaan

olevan yhteyksiä henkilön luonteeseen ja käyttäytymiseen, ja näitä uskomuksia tunteville horoskoopinimitykset käyvät tiiviistä henkilöluonnehdinnasta. Miesilmoittajat saattavat myös pyrkiä vastaamaan naisten odotuksiin ottamalla aiheen esiin, sillä naiset harrastavat astrologiaa yleisemmin kuin miehet.

Ainoat ihmiseen viittaavat esineennimet ovat ilmoitusryhmässä 2 (taulukko 3). Ihmisen vertaaminen esineeseen ei ole arkikielessä tavanomaista, ja rinnastus voidaan nähdä provokatiivisena, mikä tekee kontakti-ilmoitusten esinesanoista kiinnostavia poikkeustapauksia .

(71) *Neito, mä oon mies Pispalast. Oo sä **Venus**, niin mä oon **sukkula**. Venaan känny kouras peiton alla ihanii tekstareita.*

(72) *Isokok. **kaappi** haluaa tutustua pieneen **lipastoon**.*

Sukkulan ja *Venuksen* käyttäminen henkilöiden identifioinnissa on selvä seksuaalinen vihjaus. Kookkaan miehen nimittäminen *kaapiksi* ei ole puhekielessä tavatonta, ja esimerkissä 73 kaappivertausta kehitetään eteenpäin rinnastamalla nainen lipastoon. Kolmas tapaus, jossa mies käyttää itsestään esineennimeä, viittaa ilmoituksen julkaisuajankohtaan. *Lahja* on vielä varsin epämääräinen esinetermiksi, mutta *paketti* luo konkreettisemmän vaikutelman.

(73) *Joulu tulossa, tässä tarjolla kuusen alle lahja parhain, paketissa 30v vkl-isukki, hirmuisesti huumoria, älyä ja fiksuutta, komea huoliteltu paketti.*

3.2.4 Ulkonäkö

Henkilöiden ulkonäköä luonnehditaan pääosin adjektiiveilla, joita käsitellään luvussa 4.1.2. Substantiivisten ilmauksien jakautuminen oli ennalta arvattavissa: heteroilmoittajista sekä miehet että naiset käyttävät ulkonäkötermejä huomattavasti enemmän naisten kuin miesten kuvailuun. Substantiivisista ulkonäköluonnehdinnoista tyypillisimpiä ovat *blondi* ja *brunetti*, heteromiehet etsivät myös *kaunottaria* ja homomiehet satunnaisesti *transkaunottaria*.

3.2.5 Kansallisuus ja paikallisuus

Henkilöiden kansallisuutta ja asuinpaikkoja rajataan pääasiassa adjektiivein (ks. lukua 4.1.5.), finiittilauseilla tai lauseyhteydestä irrallisilla paikannimillä. Substantiivisten ilmauksien osuus ei ole erityisen merkittävä. Finiittilauseet (esim. 74, 75 ja 76) ja ilmoituksen loppuun sijoitetut lyhenteet (esim. 77 ja 78) eivät kuulu varsinaiseen henkilökategoriointiin.

(74) *Mies 40-50v, asut Treella, – –.*

(75) *– – Olethan Lahdesta?*

(76) *– – jos olet linjalla Rhmk-Hml-Pälkäne, voisin poiketa.*

(77) *Mukava mies, et mikään hiiri, koulutettu, 25–35v, urheilullinen, voit olla yh- / vkl-isä. Et etsi vaimoa, vähempikin riittää. Olen hymyilevä, urheilullinen nuorinainen. Tre.*

(78) *Sinä nainen, 18–38v, haluaisit asua maaseudulla ja perustaa perheen? Otapa yhteyttä kohta 28n täyttävään mieheen. Myös yh:t. 03-alue.*

3.2.6 Seksuaalinen suuntautuminen ja roolit

Seksuaalista suuntautumista luonnehtivia substantiiveja käytetään pääasiassa ilmoitusryhmissä 3 ja 4. Aiheeseen viitataan monenlaisilla substantiiveilla, kuten *gay-mies*, *tv/bi-mies*, *transkaunotar*, *lepakko*, *bi-jannu*, *bi-ukkomies*, *l-nainen* ja *tv-tytisi*. Erityisen paljon näitä nimityksiä käytetään ryhmässä 3, jossa ne ovat sinä-luonnehdinnan käytetyimpiä substantiiveja. Tämä johtunee ilmoittajien erilaisista pyrkimyksistä: peräti 11:ssä ryhmän 58 ilmoituksesta kirjoittaja luokittelee itsensä heteroksi, monet korostavat etsivänsä heteroseksuaalia ystävää ja mainitsevat lisäksi, että haussa on esim. *juttu- ja lenkkikaveri*. Tämäntapaisten ilmoitusten runsaus saattaa aiheuttaa

sekaannuksia. Niinpä myös seksuaalisten vähemmistöjen edustajat saattavat mainita suuntautumisensa selvyuden vuoksi.

Tulkintavaikeuksia tuottavat *trans(u)*-alkuiset ilmaukset, jollaisia aineistossa on 27 esiintymää. Lukijan on usein mahdotonta päätellä, tarkoitetaanko nimityksellä (esim. *transu*, *transunainen*, *transystävä*) transvestiittia vai transsukupuolista⁴. Toisinaan jopa ilmoittajan biologinen sukupuoli jää epäselväksi: Esimerkin 79 minä olisi tulkittavissa transsukupuoliseksi tai transvestiitiksi, biologisesti mieheksi tai naiseksi. Myöskään esimerkki 80 ei ole aivan yksiselitteinen.

(79) *Olen transtyttö, joka pitää seksikkäistä asusteista ja sinusta. Haluan l- tai bi-naisen seuraa pukeutumisleikkien merkeissä salaisesti.* (ryhmä 3)

(80) *Sinulle nainen, joka haluat alistuvan transmiehen seuraa Treen seudulta. Odotan määräksiäsi!* (ryhmä 2)

Esimerkit 81 ja 82 ovat sukupuoliroolien suhteen erityisen monitulkintaisia. Hyvin samankaltaiset ilmoitukset julkaistiin lyhyen ajan sisällä kahdessa eri ilmoitusryhmässä: esimerkki 81 oli 10.1.2004 palstan ryhmässä 2 ja esimerkki 82 14.1.2004 ryhmässä 3. Ensimmäinen ilmoitus on saattanut päätyä erehdyksessä väärän ryhmäotsikon alle, mutta on syytä huomata, ettei siinä mainita ilmoittajan sukupuolta eikä seksuaalista suuntautumista. Onkin mahdollista, että esimerkin on tarkoitus jättää ilmoittajan sukupuoli epäselväksi.

(81) *Etsin naista, jonka kanssa voin olla oma itseni, eli kiltti ja kokeilunhal. hulluttelija. Asun Treen keskustan läh., toivottavasti sinäkin? Katson aina pintaa syvemmälle.* (Ryhmä 2)

(82) *Olen bi-nainen ja etsin naista, jonka kanssa voin olla oma itseni eli kiltti ja kokeilunhal. hulluttelija. Asun Treen keskustan läh., toivottavasti sinäkin.* (Ryhmä 3)

Ryhmässä 4 esiintyvät seksuaaliset roolitermit, *top*- ja *btm*-kantaiset lyhenteet (engl. *top* = huippu, *btm* = bottom, 'pohja', 'takamus'), viittaavat homoseksuaalisiin toimintamalleihin. Nämä nimitykset ovat viiteryhmän sisällä tavanomaisia, joskin rivilukijalle kenties vaikeaselkoisia.

---

⁴) Seksuaalisten vähemmistöjen keskuudessa suositaan *transseksuaalin* sijasta uudempaa nimitystä *transsukupuolinen*, joka kuvaa täsmällisemmin ilmiön luonnetta.

3.3 Suhdetermit

Suhdetermeiksi nimeämäni substantiivit ovat eri luonteisia kuin aiemmin käsitellyt nimisanat. Ne eivät suoranaisesti kategorioi henkilöitä vaan kertovat halutun suhteen laadusta. Suhdesanat liitetään tavallisesti translatiivi- tai partitiivimuotoisina sinän luonnehdinnan yhteyteen (esim. 83–86). *Seura*-sanan sisältävät yhdyssanat ja muut ilmaukset ovat yleensä partitiivimuotoisina lausekkeissa, joissa kerrotaan suhteeseen liittyvistä odotuksista (esim. 87–89). Ryhmissä 5 ja 6 tarjotaan tyypillisesti vain *seuraa* (esim. 90 ja 91).

(83) *Nainen Turusta, 60v, etsii turvallista, leppoisaa, käytettyä, reilua XXL-reiskaa juttukaveriksi ja ulkoiluttajaksi, Raumalta.*

(84) *Mies, 42v kakara etsii toista kakaraa **vakikaveriksi** yhteisiin helliin hetkiin jne.*

(85) *Etsin kaltaistani sporttista, trendikästä, tunteellista, promilletonta, savutonta, sympaattista, yli 30v l-naista **kumppanikseni** elämänpoluille.*

(86) *Missä olet sinä 40–53v, luotettava nainen? Kiva, raitis, tanssitait., 50v mies **sydänystävää** vailla tositark.*

(87) *Etsin 03-alueelta **juttelu-, lenkkeily- ja ravintolaseuraa**, 25–40v, rehellisistä naisista. Olen rehellinen, kuntoileva, 36v pojankolli Nokialta.*

(88) *Löytyykö 50v transulle kivaa, asiallista **transuseuraa**, jonka kanssa voisi viettää aikaa yhdessä.*

(89) *Mies 54v etsii 35–45v miesten **seuraa** Treen seudulta.*

(90) *Oletko aloittelija tai kokenut harrastaja? Olen suomalainen, aito, nuorekas, kaunis, dominoiva nainen, joka tarjoaa yksilöllistä **seuraa**. Ei kuitenkaan seksiä.*

(91) *Nuori ja tasokas mies tarjoaa naisille hierontaa ja nautintoja, luottamuksellista, **salaista seuraa** Treen keskustassa.*

Suhdetermejä käytetään runsaimmin heteroilmoitusten sinä-luonnehdinnoissa, sekä ilmoitusryhmässä 4 sekä minän että sinän määreinä. Näiden ryhmien sinä-kuvauksissa suhdesanat ovat kaikista substantiiveista käytetyimpiä. Ryhmissä 5 ja 6 ei juuri käytetä muita suhdetermejä kuin *seuraa*.

Kaikkiaan yleisin suhdesubstantiivi on *ystävä*. Esiintymiä on yhteensä 96. Substantiivi on tässä tekstilajissa hiukan vaikeaselkoinen, koska sitä käytetään yleensä toverillisten suhteiden, ei niinkään parisuhteen ja perheen diskursseissa. Lähtökohtaisesti kontaktipalstoja käyttävien kuitenkin

oletetaan etsivän parisuhdetta, joten arkikieliset suhdetermit voivat saada lisämerkityksiä – tai aiheuttaa hämmennystä.

Esimerkissä 92 sana *ystävä* on yhdistetty melko suurifrekvenssiseen *tositarkoituksella-* ilmaukseen. Se ohjaa silti lukijaa tulkitsemaan, että haussa on pitkäaikainen parisuhde. Vielä selkeämmin tätä merkityspotentiaalia aktivoidaan esimerkissä 93.

(92) *Pitkät, vaaleat miehet Treelta. Itsellinen nainen, 48v, etsii ystävää tositark. Ei seikkailua.*

(93) *Yksinkö on elämä läpi koluttava? Kaxin olisi mukavempi vanheta, kokea leffa, teatteri, lätkämatsi. Sinä 30–38v nallekarhu, tule ystäväksi, ehkä loppuelämäksi 30v nalle-emolle Treelta.*

Kaveri on yleinen suhdetermi, jota käytetään sekä ilmoittajista että lukijoista. Koko aineistossa *kaverin* esiintymiä on 69, joista 43 on sinän attribuutteja. Sanaa käytetään myös sukupuolitermin tavoin, miehen synonyyminä. Tämä on ilmeistä etenkin ilmoitusryhmässä 4, jossa *kaveri* on ainoa minän luonnehdintaan liittyvä suhdetermi, ja sinää kategorioivista 37 suhdesubstantiivista 28 on *kaverin* esiintymiä. Esimerkit 97–99 ovat tyypillisiä homoseksuaalien ilmoituksia, joissa toivotun suhteen laatua kuvataan muilla ilmauksilla, ja *kaverin* merkitys suhdeterminä vähenee.

(94) *Olen 23v, maailmalla kolhuja saanut yh-äiti. Etsin sinua 24–35v miestä / yh-iskää kaveriksi. Uskallathan nauttia arjesta kanssani? Vain asialliset.*

(95) *Täällä +50, poikamainen kaveri hakee tanssitait., 35–40v kaveria Finjetille 15.1.04, matka ei maksa mitään.*

(96) *Hauska, 28v, sosiaalinen nainen etsii täysin heteronaista kaveriksi, kun omat kaverit mummoilee kotona miesten kaa. Lähdetään baariin, kahville jne.*

(97) *Olen tanakka, siisti ja luotettava, 48v kaveri Lahdesta. Etsin vähähiuksista tai kaljua, muuten karvaista ja vatsakasta kaveria. Löytyykö?*

(98) *Nelikymppinen, pitkä, hoikka kaveri etsii tasokasta aktiiviseuraa kaiken menon merkeissä. Kimppajututkin kiinnostaisi. Ota yhteys ja laitetaan vauhtia elämään.*

(99) *Sinä 18–40v, kaunis ja rohkea mies, osaat antaa ja ottaa vastaan hellyyttä. 37v mies vailla vakikaveria tositark., erotiikkaa unohtamatta.*

Suhteen luonnetta kuvataan verrattain usein myös sanalla *kumppani*, joka esiintyy aineistossa 32 kertaa.

(100) *Persoonallinen, kivannäk. ja -oloinen, avoin, syvällinen, luova, vihreä nainen, 42/174/66, etsii vapaata **sielunkumppania** 03-alueelta. Ei sohvaperunoille.*

(101) *39v mies haluais **naiskumppanin** T:reen lähistöltä!*

(102) *Etsin kaltaistani sporttista, trendikästä, tunteellista, promilletonta, savutonta, sympaattista, yli 30v l-naista **kumppanikseni** elämänpoluille.*

(103) *Tavallinen, alta 30v jätkä etsii kaltaistaan **kumppaniksi**, kaveriksi ja ystäväksi.*

Suhteen tavoitteita voidaan tuoda esiin monin kielellisin keinoin, joten suhdesubstantiivien käyttö henkilöiden attribuutteina ei ole mitenkään välttämätöntä. Tavoitteita ei läheskään aina mainita ilmoitustekstissä (esimerkit 104–107), joten lukija joutuu tukeutumaan tulkinnassaan tekstilajin konventioihin ja omiin käsityksiinsä.

(104) *Mahdoton tehtävä löytää mies, joka keskustelee, pitää tanssimisesta, kynttilöistä, lenkkeilystä, kissoista ja yleensä luonnosta. Ikä 43–55v. Minä 48/155/59.*

(105) *Liikuntaa harrastava, 35v duunarimies etsii samankaltaista yh-naista, joka elää jalat maassa. Treen seutu.*

(106) *Olen l-nainen, 51/175/70, Lahden kupeesta. Onko läh. kaltaisiani naisia? En ole löytänyt.*

(107) *Trelainen, 26v kundi etsii mukavan pojan seuraa. Sä voisit olla vaalea, lyhyttukkainen ja siniset silmät ois tosi jees.*

4 ADJEKTIIVIT

4.1 Semanttiset kentät

Seuraavassa jaottelen aineistossa esiintyvät adjektiivit semanttisiin kenttiin. Jako perustuu pääasiassa Henna Pesosen (1995: 174–176) esittämään malliin. Tässä ryhmittelyssä on huomioitu kaikki aineiston adjektiivit. Muihin kenttiin sopimattomat hajatapaukset on laskettu erikseen. Pesonen esittelee artikkelissaan seuraavat kentät:

- A. Luonteeseen viittaavat adjektiivit. Yhteisenä semanttisena piirteenä henkilön luonteen kuvailu.
Esim. *kiva, iloinen, luotettava*.
- B. Fyysisiin ominaisuuksiin viittaavat adjektiivit. En tee tässä eroa arvottavien (*nätti, komea, kivannäköinen*) ja kuvailevien (*vaalea, pitkä, siro*) adjektiivien välille.
- C. Älykkyyteen ja sivistykseen viittaavat adjektiivit. Esim. *akateeminen, kielitaitoinen*.
- D. Elämäntapoihin viittaavat adjektiivit. Tyypillisiä *raitis* ja *savuton*.

Oman aineistoni adjektiiveista muodostuu lisäksi yksi semanttisesti yhtenäinen kenttä, kansallisuuteen viittaavat adjektiivit (vastaisuudessa kenttä E). Hajatapauksia käsittelen muiden kenttien jälkeen.

Olen sijoittanut seksuaaliviritteiset adjektiivit, kuten *eroottinen*, ikenttään A. Luonneadjektiivit ovat muutenkin laaja kenttä, johon kuuluu vaikeasti luokiteltavia sanoja, kuten *nuorekas*. Harvakseltaan esiintyvän *viriiin* olen luokitellut fyysiseksi ominaisuudeksi. *Taiteellinen-* ja *tanssitaitoinen* -tyyppiset sanat, jotka viittaavat epätarkasti taitoihin, luonteenpiirteisiin tai harrastuksiin, sijoitin sanakenttään D. Miehistä harvakseltaan käytetyn adjektiivin *osaava* laskin kuuluvaksi kenttään C.

4.1.1 Luonne

TAULUKKO 12. Kentän A adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
137	229	204	175	39	26
4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
54	42	13	7	15	4
Yhteensä 945					

Nämä luvut eivät tue luvussa 2.6 mainittua Couplandin käsitystä, jonka mukaan naiset omaksuvat ilmoituskurssissa myyjän osan. Taulukosta 12 näkyy, että heteronaiset käyttävät kentän A adjektiiveja kohdehenkilöstä huomattavasti useammin kuin itsestään. Rungas luonteen kuvailu painottuu toisen kategoriointiin ja suhteen edellytyksien määrittelyyn. Itsen attribuutteina suosituimpia ovat *mukava* ja *nuorekas*, miehiltä toivottiin useimmin *hellyyttä*, *huumorintajua*, *luotettavuutta*, *mukavuutta* ja *rehellisuutta*. Myös *kunnollisia* miehiä kaivataan.

Ryhmän 2 ilmoittajat, naista etsivät miehet, käyttävät luonnekuvauksia itsestään jonkin verran enemmän kuin tavoittelemistaan naisista. Miesten käyttämien adjektiivien kirjo ei ole yhtä laaja kuin ryhmässä 1, vaan suuret luvut perustuvat muutamien adjektiivien korkeaan frekvenssiin. Miehet keuhuvat itseään erityisen usein *huumorintajuisiksi*, *helliksi*, *luotettaviksi*, *nuorekkaiksi* ja ennen kaikkea *mukaviksi*. Naisista he käyttävät eniten *hellä*, *kiva*, *luotettava*, *mukava*, *naisellinen* ja *rehellinen*. Suosituimpia ovat siis melko yleisluonteiset, epäeksaktit adjektiivit.

Ryhmässä 3 suositaan hyvin samankaltaisia adjektiiveja kuin heteronaisenkin ilmoituksissa, poikkeuksina yksi *miehenluonteisen* ja kaksi *poikamaisen* esiintymää. Myöskään ”mies miehelle” - ilmoitusten attribuutit eivät eroa merkittävästi heteroilmoituksien sanavalinnoista kentän A kohdalla. Suosituin luonneadjektiivi on *luotettava*, *asiallisuuttakin* arvostetaan. Mielenkiintoisen lisän tuovat merkitykseltään selkeän sukupuolisidonnaiset adjektiivit, joita käytetään osittain odotuksenvastaisesti. Seuraa haki 3 *poikamaista* ja yksi *tyttömäinen* mies. Vastaavasti 3 ilmoittajaa etsi *miehekästä* miestä, kaksi taas *naisellista*.

Ilmoitusryhmässä 5 ilmoittajat kategorioivat erityisesti kohdehenkilöitä kaikkiaan vähän ja suosivat minän luonnehdinnassa ulkonäköadjektiiveja. Kentästä A valitaan useimmin adjektiivi *dominoiva*, jonka 8 esiintymää ovat koko aineiston ainoat. Lukumäärä on pieni, mutta adjektiivin

rajoittuminen yhteen ilmoitusryhmään ja pelkästään itsen kuvailuun on huomionarvoista. Kyseessä on ilmeinen seksuaalinen roolimalli.

Ryhmässä 6 miehet mainitsevat selvästi useammin omiaan kuin potentiaalisen asiakkaan luonteenpiirteitä. Yleisin valinta on *luotettava*, myös *eroottista* ja *hellää* esiintyy. Loput ovat semanttisesti laveiden, myös heteroilmoituksissa suosittujen adjektiivien hajaesiintymiä.

4.1.2 Fyysiset ominaisuudet

TAULUKKO 13. Kentän B adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
128	89	162	129	10	6
4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
55	52	24	4	20	6
Yhteensä 685					

Sekä heteromiehet että -naiset käyttävät fyysisiin ominaisuuksiin viittaavia adjektiiveja – käytännössä siis ulkonäköadjektiiveja – itsestään useammin kuin kohdehenkilöstä. Myös miehet keuhvat omaa ulkonäköään ja näyttävät olevan yllättävän tietoisia fyysiseen olemukseen liittyvistä ihanteista. He keuhvat itseään esim. *hoikiksi*, *komeiksi* ja *kivannäköisiksi* sekä *siisteiksi*, ja toivovat tapaavansa *hoikkia*, *nättejä*, *pieniä* ja *siroja* naisia. Ulkoisen kauneuden korostaminen heteromiesten luonnehdinnassa ei vastaa perinteistä mieskäsitystä, vaan kyseessä on muutossuuntaus, joka on havaittavissa myös esim. mainonnassa.

Ryhmän 1 naiset ilmoittavat useimmiten itse olevansa *hoikkia*, *siroja* tai *nättejä*. Tässä suhteessa kysyntä ja tarjonta vastaavat toisiaan hyvin. Monet mainitsevat *tummuutensa* tai *vaaleutensa*. Miesten toivotaan useimmiten olevan *pitkiä* ja *komeita*. Ilmoitusryhmässä 3 sanakentän suosituin adjektiivi on *söpö*: sitä käytetään 6 kertaa ilmoittajasta ja 4 kertaa toivotusta vastaajasta. Ryhmän ilmoitusten määrään suhteutettuna sanan suosio on huomattava.

Ryhmässä 4 kentän B adjektiiveja käytetään minän luonnehdintaan yhtä usein kuin muita adjektiiveja yhteensä. Myös sinän kuvauksessa kenttä B on suosituin. Adjektiivien merkitysvivahteet heijastavat jopa kärjistetyiltä vaikuttavista rooliasetelmista: miehet käyttävät toisaalta korostetun maskuliinisia attribuutteja, kuten *kalju*, *lihaksikas*, *parrakas*, *vatsakas*, *hyvinvarustettu* ja *karvainen*, toisaalta naisellisiksi miellettyjä määreitä kuten *muodokas*, *rehevä*,

pienipovinen, leveälanteinen. Noin puolet ryhmän 4 ulkonäköadjektiiveista on samoja, melko neutraaleja ilmauksia kuin heteroilmoituksissa: *pitkä, ok-näköinen, hyväkroppainen, vaalea* jne. Tyyliltään erottuvinta ainesta ovat ulkoosta olemusta luonnehtivat partisiippi-ilmaukset, kuten *nahka-, kumi-, tai pvc-asuissa viihtyvä, kalliista kengistä ja vaatteista sekä vodkasta ja tupakoinnista pitävä, nuoremmalta näyttävä, kerran käsitelty, myös erikoisuuksista pitävä* jne.

Ryhmässä 5 suurin osa minä-luonnehdinnan adjektiiveista on ulkonäkötermejä. Yleisimmin käytetty *kaunis* esiintyy kuudesti, lisäksi ilmoittajat mainitsevat olevansa esim. *muodokkaita, tummia, reheviä ja hyvännäköisiä*. Ryhmässä 6 jakauma on vastaavanlainen: ulkonäkö ja fyysiset ominaisuudet ovat maksullista seuraa tarjoaville keskeisimpiä itsen attribuutteja. Käytetyimpiä ovat *pitkä, komea ja hyväkroppainen*.

4.1.3 Älykkyys ja sivistys

TAULUKKO 14. Kentän C adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
15	47	19	13	1	2
4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (N)	6, minä (M)	6, sinä (N)
3	1	-	4	2	1
Yhteensä 108					

Koulutuksella tai älyllä kehuskeleminen ei ole muihin kenttiin verrattuna erityisen yleistä. *Fiksu* on selvästi suosituin valinta tästä sanakentästä, *akateemistakin* käytetään. Muutama mies ilmoitti olevansa *koulutettu*. Ryhmissä 3 ja 4 kentän adjektiivien käyttö on huomattavan vähäistä. Tilanne on samankaltainen maksullista seuraa tarjoavien ilmoituksissa: 4 naista ja 1 mies tarjoaa seuraa *fiksulle* lukijoille. Yksi miesilmoittaja kertoo olevansa *kielitaitoinen*.

Sanan *akateeminen* esiintymät jakautuvat heteroilmoituksissa varsin samalla tavalla kuin ammattisubstantiivitkin. Kaksi naista ilmoittautuu *akateemisiksi*, mutta samaa ominaisuutta toivottiin miehiltä yli kolme kertaa useammin. Vastaavasti neljä miestä ilmoitti olevansa *akateemisia*, mutta vain yksi toivoi samaa naiselta.

4.1.4 Elämäntavat

TAULUKKO 15. Kentän D adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
34	97	100	36	4	6
4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
6	3	-	-	1	-
Yhteensä 287					

Kentän D kohdalla naiset esittävät miehille monenlaisia odotuksia, ja miehet vastaavat kysyntään. Suurin osa kenttään kuuluvista esiintymistä on *raittiita* ja *savuttomia*. Elämäntapa-adjektiivien osuus on merkittävä heteroilmoituksissa, muissa ryhmissä esim. *tupakoimattomuus* ja *urheilullisuus* eivät ole yhtä keskeisiä vaatimuksia. Esim. ryhmän 5 ilmoituksissa ei ole ensimmäistäkään mainintaa ilmoittajan tai lukijan elämäntavoista, ryhmässä 4 esiintyy muutamia *urheilullisia* ja *savuttomia*.

Elämäntapoihin viittaavia toivomuksia tuodaan esiin huomattavasti enemmän kuin taulukko 15 näyttää, koska valtaosa niistä esitetään monisanaisissa partisiippi-ilmauksissa. Miehet käyttivät erityisen paljon näitä raskarakenteisia mutta varsin informatiivisia konstruktioita. Heteroilmoituksissa arvostetaan eniten luonnossa tai kotona viihtymistä, ryhmässä 4 esiintyy pääasiassa fyysiseen olemukseen viittaavia partisiippisia ilmauksia.

4.1.5 Kansallisuus ja paikallisuus

TAULUKKO 16. Kentän E adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
2	8	10	9	-	-
4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
8	1	8	-	-	-
Yhteensä 46					

Ilmoittajien ja lukijoiden suomalaisuus on Tamperelaisessa periaatteessa oletusarvo, mutta sekin mainitaan toisinaan erikseen. Muut kansallisuudet luonnollistuvat poikkeustapauksiksi. Rodullisen tai kansallisen alkuperän mainitsemiselle on perusteensa: siten voidaan rajata kohderyhmää ratkaisevasti ja vähentää kulttuuristen yhteentörmäyksien riskiä. Ilmoitusryhmissä 3 ja 6 ei käytetä lainkaan tämän sanakentän substantiiveja.

Ryhmän 1 ilmoittajista kaksi ilmoittaa olevansa *venäläisiä*, mieheltä he toivovat useimmiten *suomalaisuutta*. Merkittävin osuus kansallisuustermeillä on ilmoitusryhmissä 2 ja 5. Kymmenen heteromiestä mainitsee kansallisuutensa, joka on neljässä tapauksessa *suomalainen*. Osa ulkomaalaisista luokittelee kansallisuutensa tarkasti (*jordanialainen, inkeriläinen*), muutamat suurpiirteisemmin (esim. *itämaalainen*). Kohdehenkilön kansallisuutta rajataan lähes yhtä usein, mutta *suomalaisuuden* mainitseminen ei ole yhtä yleistä kuin ryhmässä 1. Ulkomaalaista naista etsivät heteromiehet mainitsevat useimmiten *venäläisen* ja *virolaisen*.

Ryhmässä 4 ei mainita kansallisuuksia, mutta paikallisuustermejä esiintyy verrattain paljon. Ryhmän 5 ilmoittajista 8 kertoo olevansa *suomalaisia*. Muita kansallisuuksia ryhmässä ei mainita eikä potentiaalisen vastaajan kansallisuutta rajata.

Ilmoitusdiskurssi saattaa osaltaan heijastaa kulttuurista ideologiaa, johon sisältyy ristiriitainen suhtautuminen ulkomaalaisiin naisiin. Heteromiehet saattavat etsiä ilmoituksissaan nimenomaan ulkomaalaisia, mutta toisaalta erityisesti venäläisnaiset leimataan usein epäluotettaviksi tai prostituoiduiksi. Tämä saattaa olla yksi syy siihen, että suomalaisuus näyttää olevan seurapalveluja myyvien naisten keskuudessa mainitsemisen arvoinen asia, jopa meriitti.

4.1.6 Hajatapaukset

17. Kenttiin A–E kuulumattomien adjektiivien esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
19	34	67	56	4	5

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
19	32	11	3	11	13

Yhteensä 274

Hajatapauksiin kuuluu monenlaisia adjektiiveja, joista osa on merkitykseltään epämääräisiä: ryhmässä 1 mm. *tasokas, normaali, värikäs, aromikas, spesiaali*. Myös *hyvän* ja *ihanan* ryhmitteleminen on vaikeaa. *Yksinäinen, eronnut* ja *lapseton* viittaavat lähinnä elämäntilanteeseen, *varakas* ja *vakavarainen* taloudelliseen hyvinvointiin.

Luokittelemattomia adjektiiveja esiintyy runsaasti ryhmässä 2. Miehet kertovat olevansa esim. *normaaleja, poikamaisia, tyylikkäättä* ja *hyvin toimeentulevia*. Naisten toivottiin olevan *eksoottisia, lapsettomia, tavallisia* ja *tutustumisenarvoisia*. Ryhmän 3 hajatapauksia ovat mm. *trendikäs, luonnollinen* ja *lapseton*, ryhmän 4 *normaali, tyylikäs* ja *turvallinen*.

Ryhmässä 4 mies etsi *vanhempaa* miestä 14 ja *nuorempaa* 8 kertaa. Adjektiivien komparatiivimuotoja käytetään toisinaan ilman vertailukohtaa, jolloin niiden funktio iän määreinä toteutuu huonosti:

(108) **Vanhempi**, *tukeva duunari mies, joka liikut Hki:ssä työkeikoilla ota yhteyttä nelikymppiseen poikamieheen.*

(109) **Nuorempi** *mies etsii risteilykaveria vanhemmasta, vapaasta tai varatusta miehestä. Lähdetään marras- tai joulukuussa Tallinnan tai Tukholman risteilylle.*

4.2 Kyselytutkimuksen toteutus

Tässä luvussa perehdyn stereotyyppisiin sukupuolikäsityksiin ilmoitusaineistoa ja kyselytutkimuksen tuloksia vertailemalla. Kyselykaavaketta täytettiin sekä paperilla että sähköisessä muodossa. Vastauksia tuli yhteensä yli 400, mutta vastaajien sukupuolijakauma oli hyvin naispainotteinen. Sisällytin lähes kaikki miesten vastaukset, 100 kpl, tutkimuksessa käytettyyn otokseen. Vastaavasti valitsin koostetta varten satunnaisotannalla 100 kpl naisten vastauksia. Tällä tavoin sain käsityksen siitä, millaisia assosiaatioita ilmoituksissa käytettäviin adjektiiveihin yleensä liittyy.

Kyselyssä henkilöitä pyydettiin merkitsemään, kuvaavatko annetut adjektiivit heidän mielestään paremmin naisia vai miehiä. Molempien valitseminen oli mahdollista. Lisäksi vastaajat merkitsivät rastilla ne adjektiivit, joilla voisivat kuvailla itse itseään. Itseä luonnehtivan tehtävän tarkoituksena on avata näköalaa kielennettyjen stereotyyppien taakse: jos esim. suuri enemmistö naisista nimeäisi vahvuuden miehiseksi ominaisuudeksi mutta valitsisi *vahva*-sanankuvaamaan myös itseään, olisi syytä arvioida, millä perusteella ja missä kontekstissa vahvuus liitettäisiin assosiatiivisesti miehuuteen. Kysymyksen tulkinta riippuu siitä, miten esim. vahvuus, herkkyys tai rehtiys käsitetään.

Itsestään selvät, sukupuoleen viittaavat sanat (esim. *tyttömäinen*) jätin kyselystä pois, samoin tarkat fyysisten ominaisuuksien ilmaukset kuten *yli 180-senttinen* ja *XL-kokoinen*. Lisäksi pois on jätetty adjektiiveja, jotka esiintyvät aineistossa hyvin hajanaisesti (esim. *aito*, *aromikas*, *värikäs*). Adjektiivien lisäksi kaavakkeessa on partisiippi-ilmaus *omillaan toimeen tuleva*. Sitä käytetään kontakti-ilmoituksissa melko säännöllisesti toisin kuin muita partisiippiluonnehdintoja, jotka esiintyvät sellaisenaan vain kerran tai kaksi.

Tutkimusmetodina kyselyillä on muutamia erityispiirteitä. Vastaukset annetaan nopeasti, liiemmin harkitsematta ja yksittäisten sanojen perusteella. Ihanteelliset minäkäsitykset ja mahdollisesti myös kontakti-ilmoitusten tekstilaji saattavat vaikuttaa valintoihin⁵. Vastaajilla voi siksi olla tarpeettoman voimakkaita käsityksiä siitä, millaisia sanavalintoja heidän pitäisi tehdä. Nopeat, spontaanit vastaukset ovat kuitenkin hyvin käyttökelpoisia stereotyyppisten käsityksien kartoittamisen apuvälineinä.

Mahdollisuus täyttää kyselykaavake anonymisti Internetissä madalsi todennäköisesti vastaamisen kynnystä ja tavoitti monipuolisen vastaajajoukon. Kyselytavan heikkoutena on se, ettei vastaajien henkilöllisyydestä ole takeita. Opiskelijoiden osuus vastaajista oli molempien sukupuolten kohdalla lähes puolet, ja vastaajat olivat nuorempia kuin Tamperelaisen

⁵ Tämän tutkielman aihe oli pääteltävissä annetusta adjektiiviluettelosta, vaikka sitä ei vastaajille tarkasti kerrottukaan.

ilmoituspalstan käyttäjät. Vastaajien suhteellinen nuoruus saattaa lisätä kontrastia kyselyn tuloksien ja ilmoituksista välittyvien sukupuolikäsitysten välillä.

Taulukossa 9 (liite 2) adjektiivit on jaoteltu tyypillisesti maskuliinisiin ja feminiinisiin kyselytutkimuksen tuloksien varassa, sekä mainittu kunkin adjektiivin esiintymien määrä ilmoitusaineistossa. Adjektiivien kohdalle on merkitty F tai M sen mukaan, mielletäänkö annettu ominaisuus feminiiniseksi vai maskuliiniseksi. Lisäksi taulukossa näkyy, kuinka monesti adjektiivit esiintyvät aineistossa naisen ja miehen attribuutteina. Mikäli adjektiiviin ei tässä yhteydessä liity selvää sukupuolilatausta, se on merkitty F+M-sarakkeeseen. Muutamien adjektiivien sukupuolittumistendenssissä näkyy hajontaa siten, että enemmistö vastaajista hahmottaa piirteen sukupuolineutraaliksi, mutta jäljelle jäävän vähemmistön vastaukset painottuvat selkeästi feminiinisyyteen tai maskuliinisuuteen (useimmissa tapauksissa maskuliinisuuteen). Tällöin olen merkinnyt toisen rastin sulkeisiin (X) sarakkeeseen F tai M sen mukaan, mitä vaihtoehtoa vähemmistö valitsi eniten.

Taulukoissa 10 ja 11 (liite 3) esitetään kyselytutkimuksen tarkat tulokset. Adjektiivit on järjestetty tulostaulukkoon sen mukaan, kuinka moni vastaaja ilmoitti annetun ilmauksen luonnehtivan itseään. Nämä luvut näkyvät taulukossa äärimmäisenä oikealla. Kappalemäärät ovat sadan henkilön otoksissa myös prosenttilukuja.

Vastaajat ovat olleet arvioinneissaan melko diplomaattisia. NM-vastauksia⁶ on paljon – etenkin naiset eivät mielellään mainitse annettuja ominaisuuksia yksinomaan miehiseksi tai naiselliseksi. Muutamit, lähinnä ulkonäköön viittaavat, adjektiivit liitetään selkeästi jompaan kumpaan sukupuoleen: naisia pidetään *uhkeina, siroina, sievinä, nätteinä* ja *kauniina*, miehiä *komeina* ja *vahvoina*. Suosituimmat attribootit, joilla vastaaja luonnehtii itseään, ovat varsin yleisluontoisia: minä-ruutua rastitettiin eniten esim. *luotettavuuden, rehellisyyden ja huumorintajun* kohdalla. Naisten kolmanneksi eniten valitsema *eläinrakas* on spesifisyydessään hieman yllättävä.

4.3 Assosiatiivinen feminiinisyys ja maskuliinisuus

Tässä luvussa vertaillaan adjektiivien jakautumia ilmoitusryhmissä sekä niihin liittyviä sukupuolisidonnaisia assosiaatioita, joita kyselytutkimuksessa on ilmennyt. Tässä yhteydessä ei käydä läpi kaikkia mahdollisia adjektiiveja: taulukoissa 9–11 (liitteet 2 ja 3) näkyvät kyselyn tulokset ja kaikkien tutkittujen adjektiivien frekvenssit ilmoitusaineistossa.

⁶ Kyselykaavakkeessa ei kehoitettu luokittelemaan adjektiiveja käsitteellisessä mielessä maskuliiniseksi tai feminiiniseksi vaan arvioimaan, kuvaako sana paremmin miehiä vai naisia.

Luku 4.3.1 käsittelee ilmoituksissa eniten käytettyjä adjektiiveja. Alaluvussa 4.3.2 esitellään adjektiiveja, joihin joihin liittyvät sukupuolisidonnaiset käsitykset tai sanojen käyttö aineistossa oli jollakin tavalla odotuksenvastainen. Luvussa 4.3.3 käydään läpi tekstilajin kannalta vaikeaselkoisia adjektiiveja, joita ilmoituksissa käytetään ainakin osittain seksuaalisina vihjauksina. Yleisimpien adjektiivien jakaumat näkyvät taulukoissa 18–27.

4.3.1 Yleisimpiä adjektiiveja

TAULUKKO 18. *Mukava*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
16	25	28	32	6	1

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
9	8	-	1	1	1

Yhteensä 128

Ilmoituksissa tämä adjektiivi on kaikkein käytetyin. Sitä suositetaan suhteellisesti eniten heteroilmoituksissa, ja sen jakauma sukupuolten kategorioinnissa on tasainen. Selvä enemmistö kyselyn vastaajista piti adjektiivia osuvana luonnehtimaan sekä miehiä että naisia, mutta vaihtoehtoa MIES valittiin silti enemmän kuin vaihtoehtoa NAINEN. Samansuuntaisia käsityksiä liittyy myös adjektiiveihin *luotettava* ja *rehellinen*. Miesvastaajista 59 % ja naisista 48 % ilmoitti olevansa itse *mukavia*.

19. *Luotettava*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
-	32	15	14	2	3

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
12	6	-	2	6	-

Yhteensä 92

Luotettava on ilmoitusten kolmanneksi käytetyin adjektiivi. Kyseessä on toisaalta arvostettu ja parin valinnassa keskeinen ominaisuus, toisaalta yleisluontoinen käsite, jota on helppo käyttää. Heteroilmoitusten *luotettava*-esiintymistä vain neljäsosalla viitattiin naiseen, eikä yksikään naisilmoittaja kehunut itseään luotettavaksi. Adjektiivin frekvenssi on suhteellisen suuri myös ilmoitusryhmissä 4 ja 5, mikä saattaa olla yhteydessä luvussa 3.2.1 mainittuun hienotunteisuuden korostamiseen. Kyselytutkimuksen minä-luonnehdinnoissa *luotettava* oli suosituin adjektiivi: miesvastaajat valitsivat adjektiivia itselleen eniten (71%) ja naiset toiseksi eniten (74%).

TAULUKKO 20. *Rehellinen*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
3	37	12	11	-	1

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
-	1	-	1	-	-

Yhteensä 66

Rehellinen on ilmoitusaineiston kuudenneksi yleisin adjektiivi. Sitä käytetään eniten heteroilmoituksissa, joissa yli puolet sanan esiintymistä on miehen määreitä. Ryhmien 1 ja 2 ulkopuolella *rehellistä* ei esiinny juuri lainkaan. Adjektiivin liittyvät mielikuvat olivat kyselyn perusteella samankaltaisia kuin *mukavalla* ja *luotettavalla*.

Rehellisen kanssa semanttisesti ja äänteellisesti samankaltaisilla adjektiiveilla, *rehdillä* ja *reilulla*, on jyrkkä sukupuolisidonnainen lataus: piirteet mielletään pitkälti maskuliiniseksi, ja ilmoituksissa niillä kehutaan pääosin miehiä. Esiintymiä oli kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin *rehellisellä*.

Mukavan, *luotettavan*, *rehellisen* ja *fiksun* lievä maskuliinen painotus on kiinnostavaa. Taustalla voi olla jopa misogyniisiä käsityksiä kieroista ja oikukkaista naisista, joiden rinnalla mies katsotaan tasapainoiseksi ja luotettavaksi. Kyselyssä kartoitettiin kuitenkin ainoastaan kehuja adjektiiveja, ja on hyvin mahdollista, että myös negatiivisiksi mielletyt piirteet herättäisivät ennen kaikkea maskuliinisia assosiaatioita. Tällainen tendenssi voi rinnastua esim. indoeurooppalaisissa kielissä esiintyvään geneeriseen maskuliiniin, joka vaikuttaa psyko- ja sosiolingvistisellä tasolla siten, että ihmisiin viittaavat sanat saavat stereotyyppisesti maskuliinisen lisämerkityksen.

TAULUKKO 21. *Fiksu*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
11	33	15	19	1	2

4, minä (M)	4, sinä (M)	5 minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
3	0	0	4	1	1

Yhteensä 90

Fiksu on ilmoitusten neljänneksi käytetyin adjektiivi ja sen esiintymät pääosin heteromiesten attribuutteja. Kyselyn tulokset ovat samansuuntaisia kuin *mukavalla, luotettavalla ja rehellisellä*. Sana ei kuitenkaan vaikuta arkikielessä erityisen sukupuolisidonnaiselta. Vastaajista yli puolet käytti adjektiivia itsensä luonnehdintaan.

TAULUKKO 22. *Huumorintajuinen*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
2	33	17	8	3	2

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
2	1	-	-	-	-

Yhteensä 68

Huumorintajuinen on kontakti-ilmoitusten käytetyimpiä adjektiiveja, ja tekstilajissa lähes deleksikaalistunut runsaan käytön vuoksi. Huumorintajua odotetaan erityisesti heteromiehiltä, joskin sanan frekvenssi on suhteellisen korkea myös ryhmässä 3. Kyselytutkimuksessa näkyy toisenlainen tendenssi. Adjektiivi miellettiin melko sukupuolineutraaliksi, mutta se on kuitenkin selvästi suosituin adjektiivi naisten minä-luonnehdinnassa. Sanan valitsi peräti 83% naisista. Miehillä adjektiivin sijaluku minän attribuuttina on vasta 20.

TAULUKKO 23. *Kiva*-sanon esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
8	10	13	15	0	0

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
2	2	1	0	2	0

Yhteensä 53

Kiva on tutkituista adjektiiveista yleisluontoisimpia. Ilmoitusaineistossa se on kahdeksanneksi käytetyin, ja ominaisuutta toivotaan heteromiehiltä ja -naisilta jokseenkin yhtä usein. Ryhmissä 4–6 adjektiivi esiintyy hajanaisesti. Hieman alle puolet kyselyn vastaajista, sukupuoleen katsomatta, luonnehti itseään kivoiksi, eikä sanaan näytä liittyvän merkittävää sukupuolilatausta.

TAULUKKO 24. *Nuorekas*-sanon esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
20	6	20	6	1	0

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
4	0	3	0	0	0

Yhteensä 60

Nuorekas on ilmoituksissa yleinen ja varsin ympäröivä adjektiivi, jota harvemmin määritellään tarkasti. Sen konnotaatioiksi voi kuitenkin katsoa esim. aktiivisuuden ja energisyyden kontrastina fyysiselle ikääntymiselle. Sanaa käytetään aineistossa miehistä ja naisista tarkalleen yhtä paljon. Kyselytutkimuksessa *nuorekkuus* arvioidaan kuitenkin feminiiniseksi piirteeksi.

TAULUKKO 25. *Hoikka*-sanan esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
17	4	29	22	1	-

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
11	5	-	4	3	1

Yhteensä 97

Hoikka on kontakti-ilmoitusten suosituin ulkonäköadjektiivi ja kaikista adjektiiveista toiseksi käytetyin *mukavan* jälkeen. Heteromiehet kehuvat useimmin omaa hoikkuuttaan, mutta toisaalta toivovat myös naisvastaajien olevan *hoikkia*. Naiset edellyttävät tätä miehiltä harvemmin. *Hoikkuus* on arvossaan myös ryhmässä 4, ja lisäksi attribuuttia esiintyy muutamissa maksullisissa ilmoituksissa. Sanan käyttö ei näytä olevan ilmoituksissa yhtä sukupuolittunutta kuin kyselyn ilmentämissä käsityksissä, joissa *hoikkuutta* pidetään ensisijaisesti naisellisena piirteenä. Silti vain 23% kyselyyn vastanneista naisista mainitsi olevansa itse *hoikkia*. Mediassa näkyvä suorastaan laihan naisruumiin ihannointi vaikuttanee siihen, millaisena naiset näkevät oman kehonsa ja ulkonäkönsä.

Hoikan käyttö on muihin ulkonäköadjektiiveihin verrattuna vielä varsin tasapuolista, sillä muutoin kaikkein selvärajaisimmat sukupuolikäsitykset liittyvät ulkonäköä luonnehtiviin adjektiiveihin. Heteromiehet ilmoittavat toisinaan olevansa *isokokoisia*, ja muutamat naiset vastaavasti toivovat tätä miehiltä. Eniten sanaa käytetään ryhmän 4 sinä -kuvauksissa. *Pienuutta* taas pidetään feminiinisenä piirteenä. Kaikki mieheen viittaavat *pienen* esiintymät ovat ilmoitusryhmässä 4. Paikoin näyttääkin siltä, että homoseksuaalit miehet suosivat erityisesti maskuliininen–feminiininen-jatkumon ääripäihin sijoittuvia ominaisuuksia.

Sopusuhtainen on ulkonäköadjektiiveista sukupuolineutraaleimpia. *Söpö*, *kaunis*, *nätti*, ja *siro* liitetään feminiinisyyteen ja *komea* maskuliinisuuteen, mutta niillä on ilmoitusaineistossa myös yksittäisiä odotuksenvastaisia esiintymiä.

4.3.2 Odotuksenvastaisesti käytettyjä adjektiiveja

TAULUKKO 26. *Kiltti*-sanant esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
8	8	15	1	4	1

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
1	1	-	-	-	-

Yhteensä 39

Adjektiivin *kiltti* käyttö ilmoituksissa on muuttunut ajan mittaan. Pirkko Muikku-Werner mainitsee artikkelissaan (Virittäjä 3/2003: 330), että *kiltteys* menettää suosiotaan naisen attribuuttina. Kirjoittaja arvelee syyksi tasa-arvopyrkimyksiä. Hänen mukaansa *kiltti* on melko leimallinen sana, joka voidaan liittää naisen alistamiseen, eivätkä ilmoittajat suosi kovin poleemisia sanavalintoja. Muikku-Werner ei mainitse mitään *kiltin* käytöstä miehen attribuuttina.

Omassa aineistossani jakauma on kuitenkin toisenlainen. *Kiltti* on ilmoitusaineiston adjektiivien yleisyysjärjestyksessä 23. Vain yksi heteromies etsii *kilttiä* naista: sen sijaan miehet mainostavat itse itseään *kiltteinä*. Naiset käyttävät adjektiivia ilmoituksissaan tasaisesti molempien sukupuolten luonnehtimiseen. Kyselytutkimukseen vastasi 51 *kilttiä* naista ja 57 *kilttiä* miestä, joten tältä osin tulokset olivat hyvin tasaveroiset. *Kiltin* käyttötavan muuttuminen kontakti-ilmoituksissa saattaa heijastaa uutta suuntausta mieskäsityksessä ja sukupuolirooleissa.

Turvallisuuteen, pehmeeseen ja perhearvoihin assosioituvia piirteitä on alettu odottaa tai ainakin ääneen arvostaa erityisesti miehissä, ja *kiltin* tendenssi toistuu *kunnollisen* ja *uskollisen* kohdalla. Molempien adjektiivien frekvenssit miesten luonnehdinnan yhteydessä ovat moninkertaiset verrattuna naiskuvauksiin. Kyselyssä etenkin naiset mielsivät *kunnollisen* maskuliiniseksi adjektiiviksi, ja miehetkin valitsivat maskuliinista vaihtoehtoa selvästi enemmän kuin feminiinistä. *Uskollisen* jakaumat olivat hyvin samankaltaiset. Huomionarvoista on, että naisvastaajista 49 % ilmoittautui *uskollisiksi*, miehistä taas 62 %. *Kunnollinen* on semanttisesti epätarkka adjektiivi, mutta siihen liittyy mielikuvia esimerkiksi tunnollisuudesta, uskollisuudesta ja terveistä elämäntavoista, ehkä sovinnaisuudestakin.

TAULUKKO 27. *Hellä*-sanon esiintymät ilmoitusaineistossa.

1, minä (N)	1, sinä (M)	2, minä (M)	2, sinä (N)	3, minä (N)	3, sinä (N)
1	11	13	12	0	2

4, minä (M)	4, sinä (M)	5, minä (N)	5, sinä (M)	6, minä (M)	6, sinä (N)
3	-	-	-	3	-

Yhteensä 45

Hellä käy myös esimerkiksi odotuksenvastaisesti käytetystä määreestä. Ilmoituksissa enemmistö sanan esiintymistä on ryhmässä 1 sinän ja ryhmässä 2 minän attribuutteina, yhteensä 24 kertaa. Muissakin ryhmissä *helliksi* luonnehditaan pääosin miehiä. Kyselyyn vastanneista naisista 41% ja miehistä 65% piti *hellyyttä* feminiinisenä ominaisuutena. Kuitenkin 62% kyselyn miesvastaajista mainitsee olevansa itse *helliä*, ja piirteen sijoitus minän attribuuttien yleisyysjärjestyksessä on peräti kuudes. Miesvastaajat puhuvat tässä kohdin hiukan itseään vastaan: *hellyyttä* pidetään feminiinisenä ominaisuutena, mutta itseä keuhataan *helläksi*. *Herkän* jakauma on samansuuntainen, mutta esiintymiä on selvästi vähemmän.

4.3.3 Vaikeaselkoiset adjektiivit ja seksuaaliset vihjaukset

Tässä luvussa käsitellään adjektiiveja, jotka näyttävät tekstilajissa toimivan seksuaalisina vihjauksina, vaikka niiden merkitys sellaisenaan ei ole seksuaalisesti latautunut. *Eroottisen* ja *dominoivan*⁷ kaltaiset ilmaukset ovat verrattain harvinaisia. Intiimejä kysymyksiä sivutaan varovaisesti, mikä tekee muutamien ilmauksien analysoimisesta hiukan haastavaa. Olen tulkinnut asian siten, että jos adjektiivia käytetään ilmoituksissa erityyppisissä konteksteissa tai epäspesifisti, ja jos se näyttää joissakin näistä konteksteista saavan seksuaalisen lisämerkityksen, sen voi tulkita seksuaaliseksi vihjaukseksi. Monitulkintaisuus kuuluu kiertoilmauksien luonteeseen, joten seksuaaliseksi vihjaukseksi katsomiani adjektiiveja saatetaan käyttää myös muunlaisissa merkityksissä. Harva kiertoilmaus muotoutuu niin vakiintuneeksi kuin esimerkiksi *päiväkahviseura*.

Tasokas on tässä tekstilajissa vaikeaselkoinen adjektiivi. Se ei tunnu sopivan luonnikkaasti ihmissuhdediskursseihin ja henkilökategoriointiin. Sitä käytetään ilmoituksissa pääosin miehistä:

⁷ *Dominoiva* piirtyy feminiiniseksi ominaisuudeksi. Ilmoituksissa sitä käytetään ainoastaan ryhmässä 5 minän kategoriointiin. *Eroottisuus* mielletään niinkään feminiiniseksi, ja sanaa käytetäänkin pääosin heteronaisista – kaikkiaan kuitenkin varsin vähän.

heteroilmoituksissa viidesti, ryhmässä 4 kahdesti ja ryhmässä 6 neljä kertaa. Adjektiivia käytetään useimmiten sellaisenaan, mutta siihen saatetaan liittää myös tarkennuksia, kuten *henkisesti* tai *eroottisesti tasokas*. Sanan osuus seksipalveluja tarjoavien miesten ilmoituksissa on verrattain suuri. Kyselytutkimukseen vastanneet liittivät ominaisuuden mieluummin vastakkaiseen sukupuoleen kuin omaansa, ja molemmat-vaihtoehtoa rastittiin runsaasti. Naisvastaajista 9 ja miehistä 13 ilmoitti olevansa *tasokkaita*. Sanalla on ilmoituksissa seksuaaliviritteinen kaiku, arkikielessä sitä ei yleensä käytetä ihmisten attribuuttina.

Adjektiivin *kokematon* frekvenssi aineistossa on matala, mutta esiintymät jakautuvat kiinnostavalla tavalla. Leksseemi itsessään vaikuttaa epämääräiseltä, sillä mistään ei käy varsinaisesti ilmi, missä suhteessa henkilö on kokematon ja miksi hän haluaa sen ilmoittaa. Sanaa käytetään kuitenkin yksinomaan miehistä ja pääosin ilmoitusryhmässä 4, joten sillä viitattaneen homoseksuaalisten (tai yleensäkin seksuaalisten) kokemusten vähyyteen. Kyselytutkimuksessa käsitettä *kokematon* ei mielletä sukupuolisidonnaiseksi, mutta itsen luonnehdinnassa ilmoitusten suuntaus toistuu. 5% naisista ja 21% miehistä sanoo olevansa *kokemattomia*. Luultavasti sana tulkitaan ilmoituspalstan ja parisuhdediskurssin ulkopuolella moniselitteisemmin.

Myös *rohkeaan* sisältyy tekstilajissa seksuaalista vihjailua. Kyselyssä piirre nähtiin miehisenä, mutta ilmoituksissa sanaa käytetään heteromiehestä vain kerran. Viisi miestä etsii *rohkeaa* naista. Ryhmissä 3 ja 4 on kummassakin kolme *rohkean* esiintymää, joilla on kontekstinsa perusteella seksuaaliviritteinen lisämerkitys.

(110) *Apuva! Kukaan ei saa tietää koskaan, näin kun salaa tavataan. Tule mun kamuks rohkea bi-nainen, 50+. 100% vaitiolo. T: Arkajalka.*

(111) *Kaikki rohkeat miehet, ottakaa yhteyttä keski-ikäiseen, myös erikoisuuksista pitävään bi-mieheen. Olen kiinnostunut hyvin monenlaisesta erotiikasta. Kaikki käy.*

(112) *Nainen, tunnistatko itsesi? Olen keski-ään ylittänyt, eroottinen, rohkea, lämmin ja tunteikas. Yksinoikeudella sinulle samankalt., M-L-kok. mies.*

5 MUUT KATEGORIOINTIKEINOT

5.1 Kielteinen kategoriointi

Kontakti-ilmoitusten henkilökategoriointissa käytetään pääosin positiivisia attribuutteja, joista on nähtävissä jonkinlaisen ideaalikumppanin yleiskuva. Yleisesti ottaen ihannehenkilö olisi luotettava ja huumorintajuinen, ja hänellä olisi samankaltaisia harrastuksia ja elämänarvoja kuin ilmoittajalla. Edustava ulkonäkö ja hyvä taloudellinen tilannekaan eivät ole haitaksi.

Ilmoituksissa mainittujen myönteisten piirteiden vastakohtat luonnollistuvat ei-suotaviksi ominaisuuksiksi. Ilmoituksissa esiintyy kuitenkin myös suoria mainintoja siitä, millainen vastaaja ei saisi olla. Itseäkin saatetaan luokitella sulkemalla pois erilaisia ominaisuuksia. Negaation käyttö vastaajan luonnehdinnassa on erityisen tyypillistä ryhmän 1 ilmoituksille, joissa kiellettyjen ominaisuuksien kirjo on runsas. Kieltävää kategoriointia esiintyy kuitenkin siksi vähän, etten tee tässä eroa sanaluokkien välille. *Alkomies* ja *alko-ongelmainen* tarkoittanevat samaa, ja samansisältöisiä toiveita ilmaistaan myös finiittilausein: *Alko ei saa olla ongelma*.

Ryhmässä 1 vastaajajoukosta rajataan selvästi useimmin pois *seikkailijoita* tai *seikkailumielisiä*. Kaikki muunnokset mukaan lukien tämä kieltö esitetään 17 kertaa. Vastaajilla ei myöskään saisi olla ongelmia alkoholin kanssa. *Sohvaperunoita*, *varattuja* ja *seksihulluja* kiellettiin vaivautumasta kutakin kahdesti, ja kertaalleen esiintyviä kieltoja oli kaikkiaan 25 erilaista. Naisten ihannemiehet eivät saisi olla esim. *tuppisuita*, *hiiriä*, *luusereita*, *tiukkkisia*, *rekkakuskeja*, *kaljuja*, *vaarimaisia*, *mielenterveysongelmaisia*, *ylikäypsiä*, *heti vakiintumassa* tai *tatuoituja*. Osa ilmoittajista kuvailee myös itseään negaation kautta. Ryhmän 1 ilmoituksissa halutaan kertoa, ettei ilmoittaja ole esim. *leikkikalua*, *mummomainen*, *barbi*, *missin mitoissa* tai *totinen torvensoittaja*. Yksi ryhmän ilmoittaja painottaa, ettei ole vapaa.

Ryhmässä 2 mainitaan poissulkevana kaikkiaan 18 erilaista attribuuttia, joista suosituin on tässäkin ryhmässä *seikkailija*, 5 esiintymää. Muut ominaisuudet mainittiin kerran: esim. *tanssiva*, *cityihminen*, *mummeli*, *eronnut*, *alko-ongelmainen*, *tiukkapipo*, *varattu* ja *kotiin kangistunut*. Miesilmoittajien itsestään käyttämät kieltävät luonnehdinnat ovat vaihtelevia, ja niitä esiintyy yhtä paljon kuin naisilla. Miehet ilmoittavat esimerkiksi, etteivät ole *hikisiä*, *mielipuolisekoilijoita*,

dressmann-tyyppisiä tai *luusereita*. 3 ilmoittajaa mainitsi myös, etteivät ole *vapaita*. Yksi ilmoittaja on käyttänyt enemmän mielikuvitusta:

(113) *Mies, 33v, etsii seuraa koti-illoista pitävästä, 25–35v naisesta. En oo prinssi, jolla valkoinen ratsu, en ees inssi, jolla velkainen mitsu.*

Heteroilmoitusten ulkopuolella kieltoja ei juuri näy. Vastaajia ei rajata nainen naiselle - ilmoituksissa negaation kautta kertaakaan. Kaksi ilmoittajaa luonnehtii omia elämäntapojaan kieltolauseen kautta, ja nämä tapaukset ovat monisanaisempia kuin heteroilmoitusten ”*en ole juoppo*” -tyyli (esim. 114 ja 115). Ryhmän 4 ilmoituksissa on muutamia kieltorakenteita, jotka luonnehtivat toivotun suhteen laatua (esim. 116 ja 117).

(114) *En tupakoi, en juurikaan kapakoi ja alko ei ongelma.*

(115) *Minua et kapakasta löydä*

(116) *Pikajutut ei kiinnosta.*

(117) – – *jolle sexi ei tärkein asia.*

Maksullista seuraa tarjoavien ilmoituksissa kieltoja ei juuri ole. Ryhmässä 5 vastaajilta ei rajata pois mitään ominaisuuksia. Ainoa negaatioilmaus on kahdesti esiintynyt lauseke, jossa ilmoittaja toteaa olevansa *Hämeestä, muttei hidas*. Ryhmässä 6 ei esitetä yhtäkään kieltoa. Henkilökategoriointi esitetään lyhyesti positiivisissa lausekkeissa, jos rajauksia yleensä esitetään. Maksullista seuraa tarjottaessa potentiaalisen vastaajajoukon vähäinen kategoriointi on odotuksenmukaista.

5.2 Samankaltaisuuskategoriointi

Yksi tehokas tilansäästökeino on esittää ilmoituksessa yksi attribuuttikokonaisuus luonnehtimaan joko ilmoittajaa tai kohdehenkilöä, ja mainita toinen osapuoli *samankaltaiseksi* tai *samantyyppiseksi*. Tällainen ilmaisu on kylläkin tiivistä, mutta ei erityisen yksilöivää. Samankaltaisuuskategoriointia suositetaan erityisesti ilmoitusryhmässä 3.

ryhmä 1: 12

ryhmä 2: 18

ryhmä 3: 13

ryhmä 4: 8

ryhmä 5: -

ryhmä 6: 2

---

yhteensä 53 esiintymää

(118) *Sinä mies, vapaa, yksinäinen, 50–58v, joka et viihdy kapakoissa, etkä tanssiparketeilla. Vastaa samanlaiselle sinkkutyölle.*

(119) *Sinä vapaa, n. 40v, hauskanäk., miel. akateem., eläinrakas ja fiksu mies. Seuraasi kaipaa samanhenk. mukava nainen.*

(120) *Reipas, huumorintaj., sporttinen, erähenk., 25v poikamies vailla fiksun, samantyyllisen naisen seuraa.*

(121) *Nyt etsin Treen ymp. pientä, hoikkaa, fiksum, lapsetonta, n. 40v naista, jolla tunteet ok, samanlaiselle, 44v miehelle ystäväksi, ainakin aluksi.*

(122) *Trelainen, 20v, mukava, iloinen, ym. heteronainen etsii lähinnä baari- ja leffaseuraa samankalt. naisista.*

(123) *Sympaattinen likka etsii kaltaistaan, tervehenk. l-naista, 36+, Treelta ystäväkseen / rakkaakseen. Minua et kapakasta löydä.*

(124) *Olen nuori, urheileva, huumorintaj., söpö mies. Etsin 20–28v, samankalt. miestä tositark. Vastaa pian.*

6 PÄÄTELMIÄ

Olen tutkinut kaupunkilehti Tamperelaisen kontakti-ilmoitusten henkilökategoriointia, minän ja sinän asemointia pääasiassa substantiivien ja adjektiivien avulla. Ilmoitusten moninaisista konventioista voi tehdä muutamia yleistyksiä.

Heteroilmoitusten kielenpiirteet ovat osittain vallitsevien sukupuoliroolien mukaisia. Naisista käytetään ulkonäköön viittaavia sanoja enemmän kuin miehistä. Heteromiesten luonnehdintaa taas värittävät elämäntapoihin viittaavat attribuutit, mikä näkyy selkeimmin adjektiivivalinnoissa.

Nainen naiselle -ilmoitusten kielellinen tyyli ei poikkea suuresti heteronaisten ilmoittelutavoista. Naiset arvostavat esim. *sosiaalisuutta* ja *lempeyttä*. Perhesuhdetermejä ryhmässä 3 ei juuri käytetä, sen sijaan seksuaalisen suuntautumisen mainitseminen on tavallista. Päätelmien tekemistä vaikeuttaa ilmoitusryhmän sisäinen kahtiajako, sillä merkittävässä osassa ryhmän ilmoituksista etsitään esim. seuraa harrastuksiin, ei pari- tai seksisuhdetta.

Ryhmän 4 substantiivikategorioinnissa huomiota herättävintä on seksuaaliseen suuntautumiseen ja seksuaalisiin rooleihin viittaavien nimitysten runsaus. Myös ammatti- ja ulkonäkötermejä käytetään suhteellisesti enemmän kuin muissa ilmoitusryhmissä. Ryhmässä näkyy paikoin stereotyyppisen miehekkyyden ihannoitua, mutta toisaalta homomiesten ilmoituksissa nostetaan esiin myös korostaisen feminiinisiä roolimalleja. Nämä ääripäät erottuvat selkeimmin fyysisten ominaisuuksien kuvailussa. Suuri osa ilmoituksista on silti tyyliältään hyvin samankaltaisia kuin heteromiesten ilmoitukset.

Maksullisia palveluja tarjoavien ilmoituksissa henkilöiden kategoriointi on niukkaa. Vastaajan suhteen esitetään hyvin vähän toiveita, ja sanavalinnat ovat vakiintuneita. Seuran maksullisuutta ei mainita erikseen. Molempien sukupuolten edustajat luonnehtivat pääasiassa omaa ulkonäköään ja korostavat luotettavuuttaan.

Ilmoituksissa käytettävät attribuutit voivat kertoa toisaalta siitä, millaisina miehiä ja naisia pidetään, toisaalta siitä, millaisia piirteitä heillä toivottaisiin olevan. Paikoin on mahdotonta arvioida, heijastavatko henkilötarkoitteiset sanat yleisiä sukupuolikäsityksiä, vai johtuuko tiettyjen sanojen runsas käyttäminen siitä, että mainitut piirteet nähdään harvinaisina ja siksi mainitsemisen arvoisina.

Osa suosituimmista attribuuteista vaikuttaa tekstilajissa lähes deleksikaalistuneilta. Kyseessä ovat epäspesifit ilmaukset (mm. *mukava, huumorintajuinen, luotettava*), jotka eivät merkittävästi rajaa potentiaalista vastaajajoukkoa. Tästä syystä persoonalliset substantiivivalinnat, mahdollisesti tilapäissanat, voivat olla informatiivisempia kuin pitkät adjektiiviluettelot. Esim. *klubbarikundi, custom-tyttö, yh-vauhtimummeli* ja *jässikkä* herättävät mielikuvia, joita on vaikea tiivistää pariin adjektiiviin.

Ilmoitusten kieltä voi tietyin varauksin sanoa varsin naisistuneeksi. Homoseksuaaleihin miehiin viitataan jopa selkeästi naistarkoitteisilla substantiiveilla, kuten *lady* ja *tyttö*, mutta naisista puhuttaessa ei käytetä ”poikasanastoa”. Feminiinisiksi miellettyjen ominaisuuksien, kuten *kiltteyden* ja *hellyyden*, ihannointi erityisesti miehissä voi olla merkki perinteisten sukupuoliroolien heikkenemisestä. Perhekeskeisyyttä ja tietynlaista pehmeyttä saatetaan toisaalta pitää naisten kohdalla enemmänkin itsestäänselvyytenä, jota ei tarvitse erikseen mainita. Ilmiöön voi liittyä myös miesten pyrkimys naisten miellyttämiseen läheisyyteen ja hellyyteen liittyviä attribuutteja käyttämällä.

Väite, jonka mukaan naiset esiintyvät ilmoitusdiskurssissa pääsääntöisesti myyjinä ja miehet ostajina, ei aineistoni valossa näytä pitävän paikkaansa. Yleisesti ottaen heteronaiset esittävät odotuksensa kohdehenkilön suhteen muita ilmoittajia tarkemmin sen sijaan, että yksinomaan ”markkinoisivat” itseään. He kategorioivat myös potentiaalisia vastaajia kieltojen kautta useammin kuin muut. Homoseksuaalien ilmoitusten kohdalla biologiseen sukupuoleen perustuvien oletuksien esittäminen ei ole mielekästä, ja seurapalveluja tarjoavilla myyjä–ostaja-asetelma on sidoksissa myyntitilanteeseen. Varhaisempien teorioiden soveltaminen suomalaiseen ilmoitusaineistoon 2000-luvulla ei siis kaikkiaan ole ongelmatonta, ja vastaisuudessa mediakulttuurin muutokset tuovat ilmoitustapoihin todennäköisesti edelleen uusia piirteitä, jotka asettavat haasteita perinteisille, varsin heterokeskeisille tulkintatavoille.

LÄHTEET

- COUPLAND, JUSTINE 1996: Dating advertisements: Discourses of the commodified self. – *Discourse and society* 7 (2) s. 187-207
- DÉCSY, GYULA 1987: *A Select Catalog of Language Universals*. Eurolingua. Bloomington, Indiana.
- FAIRCLOUGH, NORMAN 1997 [1995]: *Miten media puhuu*. [Media discourse.] Suom. Virpi Blom & Kaarina Hazard. Vastapaino, Tampere.
- GRÖNFORS, MARTTI 1994: *Miehin kulttuuri ja väkivalta*. – SIPILÄ, JORMA – TIIHONEN, ARTO (toim.) 1994: *Miestä rakennetaan, maskuliinisuuksia puretaan*. Vastapaino, Tampere.
- HALLIDAY, M.A.K. 1973: *Explorations in the functions of language*. Edward Arnold, Lontoo.
- HALLIDAY, M.A.K – HASAN, RUQAIYA 1985: *Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*. Oxford University Press.
- HEIKKINEN – MANTILA – VARIS (toim.) 1998: *Tuppisuinen mies. Kirjoitelmia sukupuolesta, kielestä ja kulttuurista*. Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- KARLSSON, FRED 1994: *Yleinen kielitiede*. Yliopistopaino, Helsinki.
- LANGFORD, WENDY 1995: 'Snuglet Puglet Loves to Snuggle with Snuglet Piglet': Alter Personalities in Heterosexual Love Relationships. – Pearce, Lynne and Stacey, Jackie. (toim.) 1995: *Romance Revisited*. Lawrence & Wishart, London
- MONTO, VIVIKKA 2000: *Kontakti-ilmoitusten adjektiivit Helsingin sanomissa vuosina 1960 ja 1996*.
- MUIKKU-WERNER, PIRKKO 2003: *Kirjeenvaihtoa vai iltapäiväkahveja – kontakti-ilmoitusten ihanneihmiset ja –suhteet*. *Virittäjä* 3/2003. 322-350.
- 2005: ”Yhteiset ilot”. *Kontakteja nimimerkein*. – HEIKKINEN, VESA (toim.) 2005: *Tekstien arki. Tutkimusmatkoja jokapäiväisiin merkityksiimme*. 211-228. Gaudeamus, Helsinki.
- KALLIOKOSKI, JYRKI 1996: *Teksti ja ideologia. Kieli ja valta julkisessa kielenkäytössä*. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, Helsinki.

PESONEN, HENNA 1995: ”Jos värähdit, ota yhteyttä” – City-lehden kontakti-ilmoitusten analyysia. – AALTO, SEIJA – SHORE, SUSANNA 1995: kela vähä – kirjoituksia nuorista ja kielestä. 173-188. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.

SMITH, PHILIP 1985: *Language, the Sexes and Society*. Basil Blackwell.

LIITE 1

SUBSTANTIIVIEN SEMANTTINEN JAOTTELU ILMOITUSRYHMITÄIN

TAULUKKO 2. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 1.

AIHEPIIRI	NAINEN ITSESTÄÄN	NAINEN MIEHESTÄ
SUKUPOOLI 1	8	14
SUKUPOOLI 2	15	-
PERHESUHTEET	63	13
AVIOSÄÄTY	9	5
AMMATTI	6	8
HARRASTUS	4	6
ELÄIN	2	9
HOROSKOOPPI	8	5
ULKONÄKÖ	12	3
LUONNE	4	3
ESINE	-	-
KANSALL. / PAIKALL.	6	8
SEKS. SUUNTAUS	1	-
SEKSUAALISET ROOLIT	-	-
SUHDE	-	39
HAJATAPAUKSIA	3	5
Yhteensä	141	118

LIITE 1

TAULUKKO 3. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 2.

AIHEPIIRI	MIES ITSESTÄÄN	MIES NAISESTA
SUKUPUOLI 1	37	9
SUKUPUOLI 2	13	18
PERHESUHTEET	24	17
AVIOSÄÄTY	19	10
AMMATTI	14	3
HARRASTUS	7	3
ELÄIN	5	2
HOROSKOOPPI	4	-
ULKONÄKÖ	1	11
LUONNE	6	2
ESINE	4	1
KANSALL. / PAIKALL.	2	4
SEKS. SUUNTAUS	-	-
SEKSUAALISET ROOLIT	-	-
SUHDE	5	46
HAJATAPAUKSIA	5	5
Yhteensä	146	131

TAULUKKO 4. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 3.

AIHEPIIRI	NAINEN ITSESTÄÄN	NAINEN NAISESTA
SUKUPUOLI 1	2	2
SUKUPUOLI 2	4	1
PERHESUHTEET	1	-
AVIOSÄÄTY	2	-
AMMATTI	1	-
HARRASTUS	-	-
ELÄIN	-	-
HOROSKOOPPI	-	-
ULKONÄKÖ	1	-
LUONNE	2	-
ESINE	-	-
KANSALL. / PAIKALL.	-	-
SEKS. SUUNTAUS	34	24
SEKSUAALISET ROOLIT	-	-
SUHDE	-	13
HAJATAPAUKSIA	-	-
Yhteensä	47	40

LIITE 1

TAULUKKO 5. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 4.

Aihepiiri	Mies itsestään	Mies miehestä
SUKUPUOLI 1	13	22
SUKUPUOLI 2	4	3
PERHESUHTEET	-	-
AVIOSÄÄTY	2	2
AMMATTI	8	18
HARRASTUS	4	2
ELÄIN	-	2
HOROSKOOPPI	-	-
ULKONÄKÖ	-	1
LUONNE	2	-
ESINE	-	-
KANSALL. / PAIKALL.	2	-
SEKS. SUUNTAUS	18	14
SEKSUAALISET ROOLIT	9	4
SUHDE	16	35
HAJATAPAUKSIA	5	1
Yhteensä	83	104

TAULUKKO 6. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 5.

Aihepiiri	Nainen itsestään	Nainen miehestä
SUKUPUOLI 1	2	8
SUKUPUOLI 2	1	-
PERHESUHTEET	-	-
AVIOSÄÄTY	-	-
AMMATTI	3	1
HARRASTUS	-	-
ELÄIN	-	-
HOROSKOOPPI	-	-
ULKONÄKÖ	-	-
LUONNE	-	-
ESINE	-	-
KANSALL. / PAIKALL.	10	-
SEKS. SUUNTAUS	-	-
SEKSUAALISET ROOLIT	-	2
SUHDE	1	-
HAJATAPAUKSIA	1	4
Yhteensä	18	15

LIITE 1

TAULUKKO 7. Henkilötarkoitteiset substantiivit jaoteltuna semanttisiin kenttiin. Ilmoitusryhmä 6.

AIHEPIIRI	MIES ITSESTÄÄN	MIES NAISESTA
SUKUPUOLI 1	7	1
SUKUPUOLI 2	1	-
PERHESUHTEET	-	-
AVIOSÄÄTY	1	2
AMMATTI	-	-
HARRASTUS	-	-
ELÄIN	1	-
HOROSKOOPI	-	-
ULKONÄKÖ	-	-
LUONNE	1	-
ESINE	-	-
KANSALL. / PAIKALL.	7	7
SEKS. SUUNTAUS	-	-
SEKSUAALISET ROOLIT	1	-
SUHDE	-	-
HAJATAPAUKSIA	-	-
Yhteensä	19	10

LIITE 2

ADJEKTIIVIEN FEMINIINISYYS JA MASKULIINISUUS

Nainen: **adjektiivin esiintymät naisen attribuuttina ilmoitusaineistossa.**

Mies: **adjektiivin esiintymät miehen attribuuttina ilmoitusaineistossa.**

TAULUKKO 9. Adjektiivien assosiattiivinen sukupuolittuminen kyselytutkimuksessa sekä esiintymien lukumäärät ilmoitusaineistossa.

ADJEKTIIVI	F	M	F+M	Nainen	Mies	Yhteensä
AISTILLINEN	X			1	1	2
AKATEEMINEN			X	3	11	14
DOMINOIVA	X			8	-	8
ELÄINRAKAS	X			8	2	10
EROOTTINEN	X			5	8	13
FIKSU		(X)	X	34	56	90
HELLÄ	X			15	30	45
HERKKÄ	X			8	4	12
HOIKKA	X			41	56	97
HUUMORINTAJUINEN		(X)	X	15	53	68
IHANA	X			6	4	10
ILOINEN	X			21	4	25
ISO(KOKOINEN)		X		-	19	19
KAUNIS	X			26	1	27
KILTTI		(X)	X	14	25	39
KIVA			X	24	29	53
KIVANNÄKÖINEN		X		5	17	22
KOKEMATON			X	-	11	11
KOMEA		X		-	38	38
KUNNOLLINEN		X		3	18	21
LAPSIRAKAS	X			2	6	8
LIIKUNNALLINEN			X	11	18	29
URHEILULLINEN		X		16	35	51
KUNNOLLINEN				3	18	21
LUOTETTAVA		X		19	73	92
LÄMMIN	X			5	2	7
MIELLYTTÄVÄ			X	2	3	5
MUKAVA		(X)	X	56	72	128
MUSIKAALINEN			X	2	-	2

LIITE 2

ADJEKTIIVI	F	M	F+M	Nainen	Mies	Yhteensä
NUOREKAS	X			30	30	60
NÄTTI	X			32	3	35
OMILLAAN TOIMEEN TULEVA			X	1	8	9
PEHMEÄ	X			3	1	4
PIENI	X			23	6	29
PUHELIAS	X			-	1	1
RAITIS			X	11	33	44
RAUHALLINEN		X	(X)	6	8	14
REHELLINEN		(X)	X	15	51	66
REHTI		X		1	12	13
REILU		X		1	7	8
REIPAS		X	(X)	6	8	14
REMPSEÄ	X			-	-	-
ROHKEA		X		8	3	11
ROMANTTINEN	X			4	7	11
RUNOLLINEN	X			-	-	-
SAVUTON			X	16	39	55
SIEVÄ	X			3	-	
SIRO	X			20	-	20
SOPUSUHTAINEN			X	10	9	19
SOSIAALINEN	(X)		X	5	1	6
SYMPAATTINEN		X		4	11	15
SÖPÖ	X			15	7	22
TAITEELLINEN	X			1	2	3
TANSSITAITOINEN			X	3	24	27
TASOKAS			X	2	11	13
TAVALLINEN		(X)	X	8	12	20
TEMPERAMENTTINEN	X			1	-	1
TUKEVA		X		1	9	10
UHKEA	X			3	-	-
UJO				3	5	8
URHEILULLINEN		X		16	35	51
USKOLLINEN		(X)	X	1	14	15
USKOVA	X		(X)	6	3	9
VAHVA		X		-	1	1
VARAKAS		X		1	3	4
VILLI	X		(X)	6	2	8

LIITE 3

KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET

TAULUKKO 10. Kyselytutkimuksen tulokset: naiset. Vastaajia 100 kpl.

	FEM.	MASK.	F + M	ITSE
HUUMORINTAJUINEN	-	30	70	83
LUOTETTAVA	8	28	64	74
ELÄINRAKAS	55	2	43	70
HERKKÄ	62	3	35	69
REHELLINEN	6	22	72	63
ILOINEN	30	11	59	62
FIKSU	12	22	66	57
LAPSIRAKAS	25	11	64	56
HELLÄ	41	14	45	52
KILTTI	20	36	44	51
OMILLAAN TOIMEEN TULEVA	11	15	74	50
USKOLLINEN	10	28	62	49
MUKAVA	5	27	68	48
SOSIAALINEN	28	4	68	45
TEMPERAMENTTINEN	43	3	54	44
REILU	2	54	44	43
KIVA	13	31	56	42
TAVALLINEN	8	22	70	41
RAUHALLINEN	7	35	58	40
KIVANNÄKÖINEN	4	62	34	37
SOPUSUHTAINEN	25	15	60	37
ROMANTTINEN	43	13	44	36
AISTILLINEN	86	-	14	35
LÄMMIN	45	29	26	33
PUHELIAS	52	5	43	33
AKATEEMINEN	21	19	60	31
MUSIKAALINEN	16	14	70	31
NÄTTI	94	-	6	31
TAITEELLINEN	29	4	67	31
SAVUTON	16	10	74	30
IHANA	49	17	34	28
REIPAS	16	32	52	28
SYMPAATTINEN	10	37	53	28
PIENI	77	-	23	27

LIITE 3

	FEM.	MASK.	F + M	ITSE
REMPSEÄ	57	15	28	26
TANSSITAITOINEN	20	22	58	26
NUOREKAS	60	19	41	25
KUNNOLLINEN	3	67	30	24
PEHMEÄ	72	6	22	24
ROHKEA	6	32	62	24
HOIKKA	45	6	49	23
LIIKUNNALLINEN	4	28	68	23
DOMINOIVA	28	36	36	22
MIELLYTTÄVÄ	12	32	56	20
TUKEVA	12	36	52	20
RUNOLLINEN	37	11	52	19
SÖPÖ	52	20	26	19
UJO	10	25	65	19
EROOTTINEN	61	3	36	18
KAUNIS	87	0	13	18
REHTI	1	81	18	17
UHKEA	100	-	-	16
VAHVA	1	72	27	16
SIEVÄ	100	-	-	14
RAITIS	16	37	47	11
SIRO	94	-	6	11
ESTOTON	26	31	43	10
ISO	-	78	22	10
URHEILULLINEN	2	45	53	10
TASOKAS	10	45	44	9
VILLI	37	15	48	9
USKOVA	18	4	78	8
KOKEMATON	-	19	63	5
KOMEA	-	95	5	4
VARAKAS	-	51	49	-

LIITE 3

TAULUKKO 11. Kyselytutkimuksen tulokset: miehet. Vastaajia 10 kpl.

	FEM.	MASK.	F + M	ITSE
LUOTETTAVA	5	36	59	71
REHELLINEN	3	25	72	70
REILU	2	70	28	66
REHTI	2	79	19	63
FIKSU	12	34	54	62
HELLÄ	65	10	25	62
USKOLLINEN	12	24	64	62
MUKAVA	12	30	58	59
OMILLAAN TOIMEEN TULEVA	10	31	59	57
KILTTI	24	24	52	57
RAUHALLINEN	14	40	46	55
ESTOTON	36	34	30	52
HERKKÄ	66	4	30	50
KIVA	25	16	59	48
VAHVA	4	70	26	48
TAVALLINEN	2	36	62	47
LIIKUNNALLINEN	16	15	69	44
SOSIAALINEN	26	6	68	43
ELÄINRAKAS	57	1	42	41
HUUMORINTAJUINEN	3	29	68	41
ÜRHEILULLINEN	4	45	51	41
NUOREKAS	22	14	64	38
SAVUTON	19	14	67	37
HOIKKA	60	8	32	36
ROHKEA	11	42	47	36
LÄMMIN	60	8	32	35
AKATEEMINEN	14	30	56	34
KUNNOLLINEN	4	33	63	34
SOPUSUHTAINEN	37	20	43	34
KIVANNÄKÖINEN	38	34	28	33
MIELLYTTÄVÄ	25	17	58	33
LAPSIRAKAS	44	11	45	28
MUSIKAALINEN	15	18	67	28
KOMEA	-	100	-	27
SYMPAATTINEN	15	35	50	27
UJO	11	31	58	26

LIITE 3

	FEM.	MASK.	F + M	ITSE
ROMANTTINEN	60	2	38	23
EROOTTINEN	78	4	18	22
ILOINEN	25	7	68	22
TAITEELLINEN	37	7	56	22
KOKEMATON	18	26	56	21
RAITIS	22	15	63	21
REIPAS	14	27	59	21
TEMPERAMENTTINEN	64	5	31	21
PUHELIAS	37	2	61	20
REMPSEÄ	66	18	16	20
SÖPÖ	76	12	12	20
VILLI	40	12	47	19
RUNOLLINEN	56	13	31	18
ISO	4	74	22	17
TANSSITAITOINEN	33	12	55	16
VARAKAS	1	60	39	15
DOMINOIVA	41	26	33	14
AISTILLINEN	92	-	8	13
TASOKAS	43	14	43	13
TUKEVA	14	46	40	11
PEHMEÄ	88	4	8	9
IHANA	87	2	11	7
PIENI	90	2	8	7
USKOVA	18	9	73	7
KAUNIS	98	-	2	5
NÄTTI	98	-	2	1
SIEVÄ	100	-	-	1
SIRO	99	-	1	-

LIITE 4

NÄYTTEITÄ TUTKIMUSAINEISTOSTA

ILMOITUSRYHMÄ 1

Tamperelainen 29.10.2003

Täällä sitä ei ole tarjolla muuta kuin häntäänsä tyrkyttäviä köriläitä, ukkomiehet etupäässä. Vastaa, jos uskallat. Koeaika 33kk ja ikä max. 50v. Olen nainen 48v.

Nuorekas, +50v, tumma ja kivannäk. nainen etsii katseenkest., miehistä miestä kaveriksi elämänpoluille Pirkanmaalta.

Sinä 30-40v, vapaa, rehellinen, itsesi hyväksyvä, taiteellinen mies. Täällä 35v, musiikkia ja elokuvia rakastava nainen.

Täällä 54v nainen Treelta etsii seuraa, en tupakoi, joskus viinittelen. Haluaisin tutustua vakavassa mielessä ikäiseeni mieheen, rehelliseen, en halua olla leikkikalua.

Persoonallinen, kivannäk. ja -oloinen, avoin, syvälinen, luova, vihreä nainen, 42/174/66, etsii vapaata sielunkumppania 03-alueelta. Ei sohvaperunoille.

Tamperelainen 1.11.2003

Olen 40v nainen 03-alueelta. Haussa mies, luonnonsuojelija, kulutus- ja kilpailuyhteiskuntaan kyllästynyt, omien polkujen tallaja.

Olen 43v nainen Treelta, etsin elämäkumppania, vapaata, hellää ja rehellistä, rotevan kookasta, 178-192/XL, sitoutumiskykyistä, työssäkäyvää miestä.

Tamperelainen 10.1.2004

Liikealalla työskentelevä, 47/173 nainen kaipaa fiksun, kotonakin viihtyvän, Rapu- tai Kala-miehen seuraa Lahdesta. Savuton ja siisti, luonnossa viihtyvä. viihtyvä.

Wanted pitkä, miehinen mies, alle 30v, Hml:n läh. Treffeil vois lähtee 24v hoitsunalku.

LIITE 4**ILMOITUSRYHMÄ 2****Tamperelainen 6.12.2003**

Nainen, tunnistatko itsesi? Olet keski-ään ylittänyt, eroottisesti rohkea, lämmin ja tunteikas. Yksinoikeudella sinulle samankalt., M-L-kok. mies.

Mansen likat, löytyiskö yli viisikymppiselle röllipeikolle sängynlämmittäjää, kun talvi on kylmä? Olen kiinnostunut viriilistä naisesta, en mummelistista.

Täällä on 42v yh-isä vailla seuraa. Olen suht normaali ja etsin nuorempaa naisseuraa Treelta.

Tamperelainen 13.12.2003

Olen 36v vki-isä Treelta. Jos olet 25-40v, ihana, tavallinen, suomalainen nainen, niin otahan yhteyttä.

Nyt naiset vastauksia tuleen 183/77 kundille. Olen vauhdikas ja rento, 30v tyyppi, toivottavasti sinäkin.

Sinulle, alle 40v nainen tarjoan kahvin / kaljan. Katsotaan löytyykö jutunaiheita pidemmäksikin aikaa?

Seksikäs, eroottisesti ihana, 18-30v nainen, esim. opiskelija. Jos haluat toimivan, salaisen suhteen, vastaa nuorekkaalle, 37v, fiksuille miehelle. Vain Tre.

Tamperelainen 20.3.2004

Nainen, olet vapaa, iältäsi 20-32v. Olen 24v jätkä ja etsin omaa kultaa tositark.

Sinä vanhempi, vapaa tai varattu nainen ota omaksesi 26v kundi Treelta.

Trelainen, 23v, vaalea, villi, vapaa sport-kundi vailla hyvännäk., urheilullisen, nuoren naisen seuraa.

LIITE 4

ILMOITUSRYHMÄ 3

Tamperelainen 15.10.2003

Aviossa oleva, 43v bi-nainen etsii luotettavaa, vapaamielistä, yksielävää, 30-55v naista. Matka ei este.

Tamperelainen 29.10.2003

Hauska, 28v, sosiaalinen nainen etsii täysin heteronaista kaveriksi, kun omat kaverit mummoilee kotona miesten kaa. Lähdetään baariin, kahville jne.

Sinä kiva nainen, tule seuraksi 45v naiselle 03-alueelta. Tehdään kaikkea kivaa yhdessä.

Tamperelainen 26.11.2003

Treelle muuttanut nuorisomuodin ammattilainen, l-nainen etsii seuraa fiksusta, kiltistä, timmistä , 30+ l-naisesta.

Tamperelainen 24.1.2004

Sporttinen, luotettava, 30+, trelainen nainen kaipaalet vapaata, naisellista, pitkähiuksista, savutonta naista kainaloonsa.

Sympaattinen likka etsii kaltaistaan, tervehenk. l-naista, 36+, Treelta ystäväkseen / rakkaakseen. Minua et kapakasta löydä.

Tämä kiltti ja avoin bi-neito haluaa tutustua toisiin bi / l-naisiin. Asun Treen keskustan läh., toivottavasti sinäkin. Katson aina pintaa syvemmälle.

Tamperelainen 20.3.2004

Sinä itsenäinen, vapaa ja hellä l-nainen. Etsin persoonallista naista, ystäväksi ja rakkaaksi. Kaipaan kosketustasi. Olen l-nainen Treelta.

Olen 46v, XL-kok. nainen haluaisin / kaipaisin rinnalleni tavallisen naisen, ikään ja kokoon katsomatta.

LIITE 4**ILMOITUSRYHMÄ 4****Tamperelainen 15.10.2003**

Vaalea, söpökö ja mukava, 26v opiskelijapoitsu etsii herrasmiestä Treelta. Luottamuksella totta kai.

Mies 54v etsii 35-45v miesten seuraa Treen seudulta.

Ok, terve, 42v, nahassa viihtyvä kaupparatsu etsii miesten seuraa 03-alueelta.

Kiva, hauska, persoonallinen, kolmekymppinen, ok-näk., 169/54 poitsu hakee kaltaistaan seuraa mukaviin juttuihin ym., vaikka vakkariksikin, se riippuu susta. Lahti ja lähiymp.

Tamperelainen 22.10.2003

Mukava, tukevahko, 35v, ok-näk. bi-ukkomies etsii luotettavaa kaveria Lahti-Mäntsälä ymp. Voit olla ensikertalainen. Iällä ei väliä.

Nelikymppinen, pitkä, hoikka kaveri etsii tasokasta aktiiviseuraa kaiken menon merkeissä. Kimppajututkin kiinnostaisi. Ota yhteys ja laitetaan vauhtia elämään.

Tamperelainen 21.2.2004

Sinä isokok. duunarimies, bussi-/taksikuski, konemies. Vastaa nuoremmalle, vapaalle kaverille. Voit poiketa vaikka kylässä. Toivon, että olet aktiivinen ja viriili.

Sinä kunnollinen, siisti, maalla asuva mies, sinut haluaisin kaveriksi. Olen 52v, siisti ja työssäkäyvä, yxin asuva mies 03-alueelta. Ei ikä- tai kokorajoituksia.

Tamperelainen 25.2.2004

Olen 30v, hoikka kaveri 03-alueelta, etsin seuraa 20-38v miehistä hauskanpidon ja yhdessäolon merkeissä, bailausseuraa.

LIITE 4**ILMOITUSRYHMÄ 5****Tamperelainen 22.10.2003**

Kaksi XXL-kok., dominoivaa naista ottaa vastaan nöyriä miehiä Virroilla 24.-26.10.

Oletko aloittelija tai kokenut harrastaja? Olen suomalainen, aito, nuorekas, kaunis, dominoiva nainen, joka tarjoaa yksilöllistä seuraa. Ei kuitenkaan seksiä.

Tamperelainen 29.10.2003

Oletko aloittelija tai kokenut harrastaja? Olen suomalainen, aito, nuorekas, kaunis, dominoiva nainen, joka tarjoaa yksilöllistä seuraa. Monipuoliset palvelut hyvissä tiloissani, ei kuitenkaan seksiä.

Mies, nätistä naisesta sinulle puhelinseuraa.

Olen 48v, tumma, pienikok. nainen Treelta. Etsin miehen seuraa erotiikan merkeissä. Ole ystävällinen ja soita aamupäivisin klo 11-12, vastaan vain silloin.

ILMOITUSRYHMÄ 6**Tamperelainen 15.10.2003**

Olen 24v, hyväkroppainen ja hyvännäk. nuorimies Treelta. Jos vanhempi ja varattu nainen haluaa piristystä arkipäivään, niin otapa yhteyttä, tehdään jotain mukavaa yhdessä, 100% luottamuksella tietenkin.

Tamperelainen 22.10.2003

Varattu, 57v, pehmeä halinalle tarjolla leikkikaveriksi elämänhal., iättömien täti-ihmisten päiväleikkeihin Pirkanmaan alueella.

Trelainen, 27v mies tarjoaa naisille seuraa saunan merkeissä tai arkea piristämään luotettavasti. Nautitaan syksystä yhdessä, vaikka tekstaten.

Tamperelainen 29.10.2003

Mies 47v Treelta tarjoaa seuraa todella reheville naisille.

Komea, pitkä, tumma, lihaksikas nuorimies tarjoaa seuraa naisille luottamuksella.